

PAPIGINO VAISTUS, GYDYMĄ IR TURGAVIETĘ

Zarasiai. — Šio apskritys tar-
ryba priėmė sekantiems me-
tams pajamų ir išlaidų sąmatą,
sumoj 168.000. Svarstant jos
atskiras pozicijas sumažinta
turgaus rinkliava iki 10 centų,
taip jau ir gydymas apskritys
ligoninė; ypač už operacijas,
30%; papiginta ir vaistai savi-
valdybės vaistinė 50%. Sta-
tomiems šaulių namams nutar-
ta duoti 1.200 litų pašalpos. Tsb

ATNAUJINU SVARBŲ PA-
MINKLĄ

Lekėčiai. — Šakių aps. 1919
metais miestelio aikštėj buvo pa-
statytas iš Vokiečių okupacijos
išsilaisvinimui pažymėti ir pir-
miesiams, dėl Lietuvos laisvės
kritusiems kariams pagerbti
paminklas. Kadangi jis buvo
medinis, tai per ilgą jis supuvo
ir jo užrašai išbluko. Neseniai
valsčiaus savivaldybė šį pamin-
klą per nauja pastatė. Dabar
jis vėl toks, koks buvęs. — Tsb.

BRANGSTA LINŲ PLUOS-
TAS

Pasvalys. — Biržų aps. Lap-
kričio 3 d. turguje buvo didelė
linų pluošto paklausa. Mokėjo,
žiurint: I rusies pluošto kilogr.
I lt. 60 ct., II — I lt. 20 ct. ir
III — 80 ct. Ukininkai, kurie
turi linų pluošto parduoti, kai-
nom patenkinti. — Tsb.

NESULAUKIA "AMERIKO-
NU" LAISKŲ

Kernavė. — Ukmergės apskr.
Jau kuris mėnuo, kaip šios ap-
pylinkės ukininkai siejojasi ne-
sulaukdami iš savo išėvių lais-
kų, ypač iš Brazilijos ir Argen-
tinios. Kernaviškiai saviškiai A-
merikon išleidė pinigų užsidirbi-
ti ir namiškius paremti, bet ne
tik iš jų pinigų nesulaukia, bet
ir laiška liūdesi eję. Apie Ame-
riką, kaip "aukso šalį" čia jau
niekas dabar nemano. — Tsb.

RUPINAMASI SAVIVALDY-
BIŲ TARNAUTOJAMS

Kaunas. — Savivaldybių de-
partamentas paruošė atatinka-
mas taisykles savivaldybės tar-
nautojams aprūpinti netekus
jiems tarnybos. Nuo sekančių
metų prie kiekvienos apskritys
savivaldybės bus įsteigti fon-
dai. Į fondus kas mėnuo bus
atskaičiuojama po 5% tarnau-
tojų algos ir tam tikra dalis į-
našų ir iš savivaldybės. Tarnau-
tojuji išėjus iš tarnybos, visi
jo įnašai su % bus gražinti
tarnautojui, o išstarnavus 10
metų pasitraukiant iš tarny-
bos, bus atiduoti ir savivaldy-
bės įnašai, padaryti jo vardu,
su priklausanciai %. — Tsb.

RAGINA VISAI NESKAITYTI
LAIKRAŠČIŲ

Papilė. — Šiaulių aps. Nepa-
vykus kunigams atgrasyti žmo-
nes laikraščius skaityti bedie-
vybės bauba, Papilės parapijos
klebonas sugalvojo naują "ar-
gumentą". Per pamokslą jis
dabar teigia žmonėms nesirašy-
dintis tų laikraščių, kurie rašo
apie vietos gyvenimą ir įvairius
įvykius. Žmonės iš tokio klebo-
no triuko gardžiai juokiasi. E-
są tokiu būdu nereikia jokio
laikraščio skaityti, nes ir katali-
kiškieji laikraščiai rašo apie
vietos gyvenimą ir kitokių įvy-
kius, o be šių dalykų niekas lai-
kraščio neskaitys. — Tsb.

PUODYNĖS NUO VANAGŲ
VISTAS GINA

Kaišiadorys. — Trakų apskr.
Konceptos vien. yra tarp miškų,
kur vanagas yra dažnas svety-
s ir ne mažai išžudo nami-
nių paukščių. Vienkiemio gy-
ventojai, sekdami senųjų pata-
rimų, nuo vanagų paukščiams
saugoti stato iš dviejų namo
pusių ant aukštes karties iškel-
tas puodynės. Esą, nuo tos die-
nos, kai puodynės buvo iškel-
tos, vanagai jokio paukščio ne-
nukniaukę. — Tsb.

LIETUVOS KARIUOMENĖS
ŠVENTĖ

Kaunas. — Kasmet Lietuvos
kariuomenė švenčia savo metines
sukaktuves. Lapkričio 23
d. ji šventė sukaktuves. Šven-
čiama tam tikromis apeigomis.
Kariuomenės sukaktuvė šven-
tėje dalyvauja be pačios kariuomenės
aukšti valdininkai visuomenės organizacijų atsto-
vai ir šiaip publika. Šimetinė
šventė, kaip ir kiekvienais me-
tais, praėjo labai įspudingai.

No. 3-čias

Telefonas Dial 5-1094

WORCESTER, MASS., SAUSIO (JANUARY) 21, 1933 M.

Kaina 5 Centai

VOL. XVIII

Lyga Bando Sutaikyt
Japonus ir Kinus

Ženeva. — Tautų Lyga pasta-
tė klausymą, kurio tikslas yra
aiškiai nušviesti kas yra svar-
biau Japonijai: jos pageidavi-
mas neleist Jungtines Valstijas
ir Sovietų Rusiją imt dalyvumą
pasilytame sutaikyme Mandžiurijos klausyme, ar jos no-
ras neleist, kad Lygos principai
butų pritaikyti del ginčo išri-
mo.

Komisija iš devyniolika buvo
oficiališkai informuota, kad Ja-
ponija pareiškė, jog jos priešin-
gumas rezolucijai kurią Tautų
Lyga suteikė jai gruodžio mė-
nesy, buvo pakvietimas Jungti-
nių Valstijų ir Sov. Rusijos da-
lyvaut sutaikinimo darbe. Kom-
isija nutarė atsakyti, klausda-
ma Japonijos ar ji priimtų liku-
są gruodžio mėnesio rezoluciją
jeigu ji tą užkvietimą išbrauk-
tų.

Tas reiškia, kad kainą, kurią
Japonija turėtų mokėt už neįsi-
leidimą prie Lygos šalių, nepri-
klausančių prie Lygos į sutai-
kymo komisiją, būtų šita: 1. Ja-
ponija priimtų Kinijos sove-
renumą Mandžiurijoje vietoj
Mandžiurijos autonomijos; 2.
Japonija atšauktų savo pareika-
lavimą, kad Tautų Lyga, vietoj
vest derybas del sutaikinimo,
tiktai dėtų visas pastangas pri-
rengt kelią prie tiesioginių Ki-
nu-Japoniečių derybų. Tas rei-
škia, kad Japonija be išėmimų
priimtų nepripažinimo doktriną.
Japonijos delegacija nustebo
tokiu aiškinimu, kaip ir veik-
visi, ir pasiuntė į Tokyo prašy-
mą duot jiems patarimų. Nors
Komisija iš Devyniolika mano,
kad susirinkimas bus laikomas
penktadienį, japoniečiai atsto-
vai nesitiki gaut atsakymo
prieš pirmadienį. Tie, kurie ar-
čiausia yra susipažinę su šiuo
klausymu, pareiškia persitikri-
nimą, kad Tokio nesutiks už-
mokėt tokią kainą.

Kadangi viltis del susitaikini-
mo kaip ir žuvus, kiekviena pu-
sė dabar tik ieško, kad nors pa-
stangos užsibaigtų kuo naudin-
giausia savo pusei ir Lyga ma-
no, kad padarė daug gero Jung-
tinėms Valstijoms, nes neleido
jais tapti "atleidimo ožiu" kaip
Japonija norėjo netik del užsi-
enių, bet ir del naminių priežas-
čių.

Iš Maskvos Išsiųs 800
Tukstančių Žmonių

Maskva. — Jau užsibaigė dvi-
savaitinis registracijos termi-
nas del gavimo pasporto, ir da-
bar jau prasideda masiniai ab-
lavai bei medžioklės tų, kurie
negavo pasporto, kad juos išde-
portavus iš miesto. Maskvoje
tuo tarpu yra 2,781,300 gyven-
tojų, taigi išgūsus 800 tukstan-
čių gyventojų skaičius sumažė-
tų daugiau negu vienu trečda-
liu. Panašios medžioklės yra
rengiamos Leningrade Kijeve,
Odesoje, Ekaterinoslave, Rostove,
Vladivostoke ir kitur.

Mat, bolsėvikių vyriausybė į-
žiuri, kad didmiesčiai perpildy-
ti nepageidaujamu elementu,
kuris jokios jai naudos neneša
— ir dar ko gero, gali įvykdynt
coup d'etat, kas reikštų galą Ru-
sijos bolsėvizmui. Užtaigi da-
bar, pasportų pagelba, gal bol-
ševikams pasiseks sustiprēt vi-
duje, o sustiprėjus viduje, ne-
bus pavojingas ir išlaukinis
priešas. Užtaigi dabartiniai pas-
portai duodami su dideliu atsar-
gumu ir su poliejios bei šnipų
pasitikrinimu. Gi negavusieji
pasporto, turi apieist miestą ir
virst valkatomis. Tie, kurie ne-
turi pasportų ir neturi pinigų
tikieto išsiiprkt, nuo 20 sausio
yra deportuojami į valdžios iš-
anksto nužiuretas vietas: pir-
miausia į Siberiją, į Solovką,
Uralą, Donbassą ir Kamčatką.
Tie visi deportuojami yra val-

SENATORIAI SVARSTO PROHIBICIJOS ATŠAUKIMO REZOLIUCIJAS

Senato teisių komisijos pagelbinė komisija laiko sesiją svarstyti atšaukimo rezolucijas, palie-
čiančias prohibicijos aktą. Iš kairės į dešinę: senatoriai T. J. Walsh, J. J. Blaine, W. E. Borah
ir F. Hebert.

džios įžiuriami kaipo nenaudė-
liai ir parazitai, kurie gyvena
be užsiėmimo.

Dabar tos žmonių masės, ku-
rios negavo pasportu, labai yra
susirupinę tokiu valdžios pa-
tvarkymu, nes viena, kad bijo
deportacijos, o kita, kad neturi
pinigų už ką tikiėtą išsiiprkt.
Užėjo tikra bėda.

IVAIROS ŽINIOS

3700 NELAIMINGŲ ĮVYKIŲ
TARPE JAPONŲ

Tokio. — Japonijos karės ofi-
sas paskelbė, kad laikė 15 mė-
nesių kariškų žygių Mančukuo
teritorijoje, Japonijos kariuo-
menė neteko 1161 kareivio iš
užmuštųjų ir 2574 buvo sužeis-
ti.

Tuo pačiu laiku skelbiama to
paties ofiso, kad Kinijų kareivių
kariavusių prieš japonus
skaitlius yra kur kas didesnis—
nuo 20 iki 50 sykių tiek. Kas
reikštų, kad Kinijos kariuome-
nė su sužeistais ir užmuštais
neteko apie 185,000 kareivių.

Jau ir Anglija nepatenkinta
Japonijos veikimu Kinijoje. Ji
sako, kad Japonijos besiveržim-
as gilyn Kinijoje trukdo jos
biznio reikalus. Mat, iki šioliai
Kinija del Anglijos buvo nelygi-
nant ta karvė, kurią anglija
milžo per ilgus metus, bet da-
bar, sąlygos pradėjo keistis, nes
Japonija kaip ir tas piemuo, be-
vaikydama karves po gany-
klą, neduoda melžėjai užtekti-
nai laiko stabtelit, kad išmelžus
visą pieną.

Lloyd George, Anglijos pre-
mieras savo 70 metų jubiliejaus
sukaktuvėse "Daily Chronicle"
parašė straipsnį, kuriame pas-
merkė Europos ir Amerikos
buržuaziją, o gyrė Darbo parti-
ją, tačiau pasakė, kad jis, nors
ir gyria, bet prie jos neprigū-
lės. Taipgi prisiminė apie Suv.
Valstijas, kurių politika, anot
ju nuožiuos, yra mirus. Tiktai
du žmonės yra pasauly, kurie
suprato kaip elgtis ir vest val-
stybės reikalų laike pasaulinio
ekonominio krizio. Jie yra —
Mussolini ir Stalinas.

Tautų Lygos
Ultimatumas Japonijai

Ženeva, Šveicarijoje. — Tautų
Lygos komisijai iš 19, prie
uždarytų durų nutarė įteikt Ja-
ponijai 48 valandų laiko apgal-
vojimui Mandžiurijos konflikto
išvengimui naujus pasiūlymus
išsprešt. Pasiūlymas buvo tvirtai
palaikytas Anglijos, Francijos
ir kitų valstybių.

Prie šito pasiūlymo įrašoma
ir Suv. Valstijų nusistatymas,
kurios jau seniai teiravosi su-
žinot per savo diplomatus, kaip
Anglija ir Francuzija orientuo-
jasi tolimų Rytų klausimu, o y-
patiningai pripažinime Mančukuo
ir Japonijos veikimo Kini-
joje.

Pagamintas Planas
Sutriuškinti Suv.
Valstijų

Tokio, Japonija. — Iš čia skel-
biama, kad vyriausias kariškios
Tarybos naris buvęs vyriausiu
kamandieriu Mandžiurijoje, gen.
Honzo, pridavęs Japonijos karės
ministerijai planus kaip sutri-
uškit Suv. Valstijų, SSSR.
ir Kinijos paigėgas Ramiame
vandenynė. Tačiau čia tos ži-
niės buvo sutiktos neigiamai.

Vienok vienas iš kalbamų pla-
nų gen. Honzo yra išdėstytas
knygoje Letropa Stoddara —
(Vienatinė Amerika), toje kny-
goje aiškiai pasakoma, kad gin-
čai tarpe Japonijos ir Suv. Val-
stijų bus išrišami ginklų pagel-
ba.

Washington. — Metiniai Suv.
Valstijų laivyno manevrai bus
pakartoti vasario 6-tą dieną ir
tešis iki 17-to mėnesio dienos.
Manevrai tešis Kalifornijos pa-
kraštį, kur ims dalyvumą kreizer-
iai, minų nešiotojai ir avia-
cijos dalys; orlaiviai darys ban-
dymus, kad pasekmingai pakli-
us ir nusileidus ant laivų or-
laiviams padarytų platformų.

Suv. Valstijos Neper-
mainė Rytų Politikos

Washington. — Valstybės Se-
retorius Stimsonas įteikė Ame-
rikos užrubežio diplomatomas
Suv. Valstijų nusistatymą Man-
žiurijos klausime. Suv. Valstijos
nepripažįsta Japonijos pastaty-
tos Mančukuo valdžios; tą nu-
sistatymą remia ir naujasis

Skridimo Į Lietuvą Fondo Globėjų Atsišaukimas
Į Kolonijų Aviacijos Komitetus

Skridimo į Lietuvą Fondo
Globėjų Atsišaukimas į Kolo-
nijų aviacijos komitetus.

Mūsų lakunai kpt. Darius
ir Girėnas praėjusį rudenį
aplankė 14 lietuvių koloni-
jų, kur buvo surengta Lie-
tuvių Aviacijos Diena. Tuo
budu, su aviacijos dalykais
nors bendrais broūžais bu-
vo supažindinta apie 50,000
lietuvių. Iš jų 1500 žmonių
gavo p r o g o s paskradyti.
Tas rodo, kad Amerikos
lietuvių visuomenė yra rim-
tai susidomėjusi tuo skridi-
mu ir parėmė savo auko-
mis, kurių sudėjo jau dau-
giau kaip \$4,000. Tik dar
ne visi tie pinigai atsiųsti
skridimo fondui.

prezidentas Rooseveltas. Dabar
kažik Suv. Valstijų pareikštą
nusistatymą galės Amerikos di-
plomatai perstatyt Tautų Lygai
kad ji aiškiai žinotų, jog Suv.
Valstijos Tolimų Rytų klausim-
uose nemainė savo politikos.

Vokiečiai Rengiasi
Atimt Lietuvos
Uostą — Klaipėdą

Berlynas. — saus. 15. — Ber-
lyno universiteto rektorius ir
studentai viešai pasisakė, kad
jie nori imtis priemonių tikslu
atsiimti Klaipėdos kraštą, kuris
yra Lietuvos dalimi.

Sausio 13 d. sukako 10 metų,
kaip Klaipėdos kraštas prijung-
tas Lietuvon. Vokiečiai kas me-
tai mini Klaipėdos netekimo su-
kaktuves.
Berlyno vokiečių studentų or-
ganizacija "Studentenschaft",
kuriai priklauso studentų dau-
guma, laikė suniversiteto pata-
lose susirinkimą. Susirinkime
buvo ir rektorius. Pasakyta
daug prakalbų Klaipėdos atga-
vimo klausimu. Pažymėta, kad
Klaipėda yra vokiškojo charak-
terio, kad ten kitų tautų žmo-
nių yra nedaugiausia.

Susirinkimas baigtas perskai-
tyta rezolucija, kurioje pareiš-
kiama:

"Vokiečiai studentai nekan-
triai laukia tos dienos, kada
Klaipėda bus gražinta Vokietijai".

Dauguma vokiečių studentų
priklauso socialnacionalistų (fa-
šistų) partijai ir plieno šalmo
organizacijai. Šie studentai su-
sirinkimam atvyko uniformose.

Toki faktai rodo mūsų vi-
suomenės susidomėjimą to-
kiu žygiu ir nuoširdų prita-
rimą. Vadinasi, skridimas
jau užtikrintas, tai yra,
mūsų lakunai galės skristi
iš New Yorko į Kauną. Bet
kaip jie skris — tai yra ki-
tas klausimas. Abudu mu-
sų lakunai yra pasiryžę
skristi, neatsižvelgdami į
tai, ar jų lėktuvas bus ap-
rupintas senais ar naujais
prietaisais ir ar turės se-
ną, jau gerokai suvartotą
motorą ar naująjį motorą.
Nuo motoro pareis jų skri-
dimo sėkmingumas. O jų
laimėjimas bus mūsų visų
lietuvių laimėjimu; jų ne-
pasisekimas bus ir mūsų ne-

pasisekimu. Bet pasisekima
užtikrins tik geras, naujas
motoras, kuris yra lėktuvo
širdis. Taigi, naujas moto-
ras būtina reikalingas; jis
kainuos \$2,750. Chicagos
mieste jau gražus burys
profesionalų ir biznierių
davė aukų vien naujojo mo-
toro pirkimui. Tad būtina
reikia, kad ir kitose koloni-
jose būtų pradėta tokia
propaganda: aukų rinkimas
naujojo motoro pirkimui.

Tuo tikslu visose koloni-
jose reikėtų išplėsti tokia
propaganda. To darbo tu-
retų imtis vietiniai skridi-
mo rėmėjų komitetai. Chi-
cagos mieste reikėtų įsteigti
skridimo rėmėjų komite-
tai visose kolonijose bei pa-
rapijose. Šie komitetai
rinktų aukų iš visų draugių,
jų, kliubų, biznierių ir at-
skirų asmenų. Po \$25. au-
kavusių draugijų v a r d a i
taip pat bus pažymėti ant
lėktuvo šonų.

Norėdamas tą darbą sek-
mingiau įvykdyti, fondo
globėjų komitetas siulo žemi-
am pamintoms koloni-
joms apsiimti surinkti au-
kų tokia proporcija (kvota):

Chicago	\$700.00
Kenosha	50.00
Scranton	150.00
Philadelphia	150.00
Baltimore	50.00
N-rk-Elizabeth, N. J.	300.00
Brooklyn	450.00
Worcester	100.00
Boston	150.00
Brockton - Montello	100.00
Wilkes Barre	100.00
Pittsburgh	100.00
Cleveland	150.00
Detroit	150.00

Naujo motoro kaina —
\$2,750.00.

Kolonijų kvotos pradeda-
mos nuo sausio 9 dienos pa-
skelbus Fondo Globėjų at-
skaitos .

Mūsų Skaitytojų
Žiniai

Šiuomi pranešam gerbia-
miem mūsų skaitytojams, kad
"Amerikos Lietuvis" Sieni-
niai Kalendoriai jau baigiasi;
tik beliko į porą šimtų, ku-
riuos tikimes bėgy savaitės
ar dviejų išbaigsimė. Užtaigi
kviečiame visus mūsų skaity-
tojus pasiskubint su savo
prenumeratos panaujinimu ir
taipgi p r a š o m e prikaltint
mums vieną-kitą naują skaity-
tojų, už tą pasidaravimą
mes jusų nepamiršimė. Taipgi
tie Amerikos Lietuvis skaity-
tojai, kurių prenumeratos
dar dabar nėra užsibaigę ir
norėtų gaut Dovanai Kalen-
dorių, patartumem pasinau-
jint dabar, nes laikraščio ter-
minas bus prailgintas. O jei
kurie neišgalėtų tai padaryt,
prašytumem idēt laiksn si-
dabrinį dešimtuką arba po
vieną centą 10 centų ver-
tės krasaženkliais padengi-
mui persiuntimo lėšų.

LIETUVIAI AMERIKOJ

DUQUESNE, PA.

Mažai matyt laikraščiuose apie šio miesto lietuvių gyvenimą arba kas yra veikianti. Rodos, šiame mieste visai lietuvių nebutų. Tik retkarčiais "Pelėda" parašo apie Duquesne lietuvių veikimą.

Prieš 40 metų lietuviai apsigyveno šiame mieste ir jau yra pusėtinai suaugusio jaunimo. Lietuviai tarp savęs gyvena su tikime, nes nėra kam ardyt vienybę. Daug lietuvių turi nuosavus namus ir turi savo krautuves.

Yra keturos lietuviškos draugijos, būtent: SLA. 172 kuopa S.L.R.K.A. 102 kuopa, šv. Antano draugija ir Lietuvių Nepriugulmingas Pašelpinis Klubas. Tarp draugijų turbūt lietuvių klubas yra tvirtiausia ir seniausia draugija Duquesne mieste. Draugystės turi savo svetainę, tik nepatogioj vietoj. Klubas turi apie 84 narius, gi turto turi apie \$8,000. Klubas moka pašalpos ligoje, apie \$7. į savaitę, o pomirtinės moka \$200. ir dar nariai duoda po \$1., tai sudaro netoli \$300.

Klubas priima narius nuo 21 metų iki 45 metų; jaunuoliai nuo 18 iki 25 metų moka \$5. į stojimo mokesį, gi senesni nariai ik 45 metų moka nuo \$15. iki \$25. į stojimo. Mėnesinė mokesis yra 50c į mėnesį arba \$6.00 į metus. Taigi, visiems lietuviams reikėtų prisirašyti į lietuvių klubą, o daugiausia jaunuoliai, nes mokeskis mažas, o daug gauna. Klubas laiko savo susirinkimus savo svetainėje kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, pirmą valandą po pietų.

Dabartinė klubo valdyba susideda sekančiai: A. Skimas, pirmininkas; A. Vilčauskas, vice-pirmininkas; E. Kundrotas išdinininkas; J. Subtis, finansų raštininkas; T. Račkauskas, pro tokiu raštininkas; J. Kruhms ir S. Kvietinskas, izdo globėjai. Dabar tarp klubo narių girdėt kalbant, kad buv klubo valdys du "dzukai", latvis ir žemaitis, nes pirmininkas ir protokolų raštininkas išrinkta suvalkiečiai. Pas Duquesne lietuvius yra įsitikinimas, kad kas tik suvalkiečtis, tai ir "dzukas". Nariams nereikėtų kreipt atydos į tokias kalbas. Vis vien kas tapo išrinktas į valdybą, ar žemaitis ar "dzukas," bile darbus ir gerai saugoją klubo reikalus ir turta.

Darbai pas mus labai prastai eina. Jau per tris metus ir ilgaiu dirba vieną ar dvi dieni į savaitę. Kaip kada, tai tik dvi dieni per mėnesį. Daug šeimynų šelpia miestas, dirbtuvės ir labdarybės įstaigos. Darbininkai aimanuoja ir nesimato kada laikai pagėrės. Ne tik tai Duquesne mieste, bet ir visi žmonės Pittsburgho apilinkėje. Darbininkai bėdavoja, o biznieriškai dar daugiau, nes kaip darbininkai gerai dirba, tai tada visiem geri laikai ir darbininkam ir biznieriui.

Jokių lietuvių inteligentų mūsų mieste nėra. Pageidaujama, kad būtų nors vienas gydytojas arba dentistas, nes galėtų padaryt pragyvenimą.

Vienas iš Narių

Philadelphia, Pa.

PASEKMINGAI SULOŠĖ "CINGU LINGU"

Sausio 8 dieną šv. Kazimiero parapijos salėje lošė juokinga komedija "Cingu Lingu", kuri išėjo gerai. Juokų buvo lig soties; pasisekė prijunkint pilną svetainę publikos. Daug prie to viso komedijos sruošimo prisidėjo kun. P. Laumakis. Tikrenybėje ir pats veikalas yra juokingas, o ir žmonės myli juokus. Reikia už tai padėkoti jaunimui — Choristam, kurie taip tikrai savo užduotis atliko.

Lošime dalyvavo Juozas Jakštis — pijoko rolėje; Stasys Dryža — žydo rolėje; Ona Juškauskaitė — tetos rolėje; Julią Tribulitė — tarnaitės rolėje; Juozas Bekelis — kunigo rolėje; Elzbieta Mostaitė — Aniuolo rolėje; Petras Jankauskas, ir Pranas Jurgaitis — lošė kipsų roles.

Nors ir depresija, bet į juokų teatrą skaitlingai renkasi, iš to lošėjai užganėdinti, nes pilnai mato, kad žmonės įvertina ir remia jų parengimus. Tas visados taip turėtų būti.

SUMAZĖJO DARBAI

Atėjus žiemai, visur sumazėjo darbai; kurie vis dar ejo į Mekeną cukraunę dirbt, tačiau paskutiniu laiku ir čia darbai sustojio eje. Vienok tikimasi, kad vėl netrukus pradės dirbt. Kitos dvi cukraunės dirba tris — keturias dienas į savaitę, iš ko tik sunkiai galima pramisti. Daugumas lietuvių dirba cukraunėse. Kiti pabirkėliai visai užsidarė, reiškia neturi rinkų šleist išdirbinių. Daug atsirastų norinčių pirkti darbus, bet ir to negalima gaut. Nekurie kalba, kad pagerės darbai. Kalbėti galima, kad nuraminus darbininkus, bet po teisybe, kaip tik atbulai darosi — vis daugiau ir daugiau išstumiami iš darbo! Dabar klausimas, kas darbininkus išstumia iš darbo? Atsakymą gausim, kad darbininkus iš darbū stumia laukan mašinerija, nes visiems žinoma, kad kur mašinerija gerai įtaisyta, atleka keliu desėtkū žmonių darbū. Štai tikras faktas: — cukraunės viename kambary dirbo 30 žmonių dieną ir tiek pat naktį, įtaisius mašinas, darbas sumazėjo pusiau; 6 žmonės atlieka 60 žmonių darbū, o kiti į gatvę stumiami. Todėl ir galima sakyti, kad mašinerija pridarė bedarbių minias. Kur dirbo cukraunėje apie 500 žmonių, dabar tedirba vos apie 300, ir kur kas daugiau darbo padaro. Todėl mažas vilties, kad sulauktum kada darbams pagėrėjimo laiku. O kiek mes rasime tokių dirbtuvių, kur daugiausiai atlieka darbū mašinos, su mažia dalele žmonių? Užtai, raskim kliutis bedarbės pašalinimui.

UZMIRŠTAS KNYGNEŠYS

Daug tenka matyti visokių aprašymų laikraščiuose apie įvairius knygnešius, o ypač Lietuvos laikraščiuose. Teip jų yra daug nukentėjusių, kurie sunkiose sąlygose nešdavo knygas iš užsienio į Lietuvą. Tai buvo rusų carizmo laikai, kuomet buvo užginta lietuviška rašliava, ir knygų spausdinimas lietuvių kalboje. Dau nukentėjų, kurie nešė: nekurie iš jų jau yra užsipelnę paramą, net ir pensijas gauna iš Lietuvos vyriausybės. Delei neturto užmirštas mums gerai žinomas Philadelphiaiečiams lietuviams daug pasitarnavęs knygnešys, kuris turėjo čia knygų krautuvę, tai yra Mikalojus Igotas, kuris Lietuvon daug knygų yra nešęs slapstydamašis dar po rusų jungu; pasak jo daug nukentėjo, o kad išsisukt iš rusų žabangū vartodavęs slapta pavardę; kentėjo šaltį, pasislėpęs miške kiutėdavęs kol per rubežių pareidavęs, daug turėjo panešt vargo ir kentėjimo, o šiandien niekas ta mums brangū žmogū neatjaucia—liko užmirštas. Susilaukęs senatvės, apleidė savo krautuvę del įvairių aplinkybių ir daugiau neužiima knygų pardavinėjimu; senatvės pakirstą mažai kas atjaucia. Tikrenybėj neturėtu jis buti užmirštas, nes tas žmogus yra daug pasitarnavęs mūsų tautai apšvietos reikaluose.

LIETUVIAI! SKAITYKYT ir PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

ZYMIAUSIAS ATLETAS

Gene Sarazen, kuris yra Amerikos ir Anglijos golfo čempionas, buvo pripažintas žymiausiu 1932 metų atletu šios šalies laikraščių sporto redaktorių ir rašytojų.

IS PATYLŲ TEKO NUGIRSTI

Iš tikrųjų choras — sodalietės rengiasi prie kito lošimo; tas teko išgirsti slapta, bet aš neiškesiu ir pasakysiu, kad labai gerai daro. Kas butų, jei choristai po gatves kur stumdytusi? Užtai, Valio, šv. Kazimiero parapijos choras, sodalietės ir jaunimas, visi užgirs tokį sumanymą. Visi žino, kad Philadelphiajos jaunimas turi lig valiai gabumų, tik nereikia savo gabumus "užpečkin" užslėpus laikyt. Stokit į eiles; vienybėje daug kas bus galima padaryt.

"Balandėlis"

New York, N. Y.

L. A. B-VĖS METINIO SEIMO OBALSIS

Sausio 10 d. š. m. įvyko B-vės lauktasai seimas, dalyvavo apie 75 asmenis su pašaliniais. Pirmoje sesijoje pirmininkavo A. Mikalauskaš, antroje Adv. F. J. Bagočius. Kalbas pasakė: Lietuvos Generalinis Konsulas P. Žadeikis, Vice-Konsulas P. Daužvardis, Sekr. A. B. Strimaitis, Adv. F. J. Bagočius, Dr. B. K. Vencius, A. S. Trečiokas, P. Montvila, K. Demikis, F. Faltinaitis, J. Ambraziejus ir J. J. Bačiunas.

Išklausa praėjo seimo protokolais, ir Sekretoriaus A. B. Strimačio raportas, su smulkiomis apyskaitomis. Sekretorius nurodė, kad B-vės šėrai stovi neblogiau negu daugelio didelių korporacijų ir Bankų šėrai; nekurių Bankų šėrai pirkti po \$130.00, o šiadien verti tik \$4.00, gi B-vės pirkti po \$10.00, šiadien verti dar \$2.50.

J. J. Bačiunas turėjo didelį skaitlių įgaliojimų, ir dar padarė pareiškimą, bukam sekretorius keletos simtų balsų nepripažino, ir tuomi norėjo sekretorių diskredituoti prieš seimo narius. Bet sekretorius paaiškino, kad jis laikėsi bešališkai, turėdamas po ranka įstatymus, neleido balsuoti tokiems įgaliojimams, kurie suteikti p. Bačiuni ne šėrininkų šios B-vės, ir tai pareiškė, kad ne vienam Bačtunui, jis nepripažino tos teisės, bet lygiai ir kitiems — neišskirian ir savęs.

Seime nebuvo kvorumo, tatau ir jokių tarimų neparvesta.

Girdėjau, kad Direktorai nutarė kreiptis į Lietuvius spaudą, ir bandyti gauti jų šėrininkų įgaliojimus, kurie dar ikišiol nėra prisiunte. Todėl manomą turėti nepaprastai seimas apie Liepos mėnesį. Rašo Patyręs

Brooklyn, N. Y.

SĖLPKIME VARGSUS LIETUVIUS ŽIEMOS LAIKE

Susilaukę močiakos žiemos, pasikeitė ir gyvenimo atmosfera. Žiema linksmina vienus, o vargina kitus. Žiemos laikas, tai koncertų, vakarų ir balių sezonas. Ilguose žiemos vakaruose gyvojji atmosfera—susirenka vieni pas kitus ir dažniau lankosi po įvairius vakarus, negu parėjusios vasaros metu.

Vasarą žmonės sunaudoja liuosilaukį nuvažiuodamas į miškus, pajures, parkus ir kitur, o žiema, aišku, sėdi šiltame ar šaltame kambary. Kiekvienas, nežiurint nei jo visuomeninės padėties, nei kilmės, nei užsiėmimo galėjo naudotis vasaros gamtos teikiamomis gerybėmis, jos malonumais, nes visiems gamta žaliavo. Vienok žiemužės laikotarpis, jau ne visus vienodai globoja.

Vieni sotūs, brangiais parėdais nuo galvos iki kojų apsitašę grumis su žiema, o kiti alkani, nudriskusiais rubaiš, kiaurais batais, šaltuose kambariuose glausis prie viens kito, šildysis ir ašarodami lauks švintančio pavasario. O pavasaris dar toli. Tikta! nevisur ir nevisiems tas šaltis bus jaučiamas ir baisus. Nuo gatvių vėtrus su šalčiu dunks kiaurose tamsiose lubnose. Maži vaikai verks nedavalgę. Jų motinos ir tėvai maitins duonos pluta ir silke ir tu pakankamai nebus. Bėliuose išpuoštuose rumuose, akys margs nuo įvairiaspalvių elektros šviesų, grindys tviskės nuo besisukančių porų. Vynas liesis per taures ir stalai bus nukloti gauzojančiais skanumynais. Čia rinksis žmonės sypsančiais veidais ir prigiustomis piniginėmis pinigų. Čia nesijaus žiemužė. Čia dabar bus prasidėjusi vasara su savo dirbtinomis groybėmis. Tik ne visiems vienodai ji jās rodyt ir teiks malonumą.

Seną patarlė sako: "Sotus alkaną neatjaucia". Teip neprivalėtų buti ir neturi buti. Musų lietuvių laiko vienybė, gi jie atliko milžiniškus darbus per vienybę ir pasiryžimą. Tad ir šiame darbu, padėt vargantiams lietuviams jie turi ryžtis. Iš tų badaujančių šeimynų išauga žalingi žmonės, mat pas kiekvieną žmogų yra laimės troškimas, o laimė be turtų pasiekti yra tik svajonė. Todėl, varguose gimę ir išaugę musų lietuvių (nekurie) nematę nei viena giedresnė dienele apart skurdo ir vargo ir matydami kitus gyvenančius turte ir prabangoje, išsiedžia. Mat kiekvienas nori pasotint save, atsiekt savo laimę. Užtai gi stengiasi nelegaliu budu ar suktybėmis išgyt turtų ir tapti laimingais. Tokių pilni kalėjimai, pilni pataisos namai ir dar vis atsiranda naujų tomis pačiomis ydomis apskirėtusių jiems draugu. Sunkioj materijalėj padėty esantis žmogus, net patsai stengiasi kartais padaryt kokią piktadarybę ir daro ką gali iš paskutiniųjų, kad gavs nemokamai per keleta dienų šokią tokią pastogę ir kiek maisto.

Miestas šelpia daug vargšų, bet to dar mažas. Visuomenė turi daugiau prisidėt, ypač tie, kurie mėgsta mėtyt pinigus prabangai, pasilinsknimams, galėtų nors mažą dalelę jų skirti vargšų šelpimui.

Beto, musų lietuvių inteligentija turėtų glaudžiau buti susipratęs su liaudimi remdama ją, ypač moraliai. Turtingieji neturėtų žiurėti į vargšą, kaip į įrankį darbu atlikt, bet kaip į sau lygū žmogū. Pagal įstatymus, visi tautos piliečiai yra lygūs, tad jie ir tarp savęs turi but lygūs. Padaužos Birbynė

PERKAME
Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus
Kreipkis
Amerikos Lietuvis
Knygynas
Worcester, Mass. 14 Vernon St.

SENAI LAUKIAMA

Valgių Gaminimo ir Namų Prižiūrėjimo Knyga Jau Gatava

Joje Telpa Apie 400 Receptų Del Gaminimo Įvairių Valgių
Puslapių 173. Su paveikslais

Kaina su prisiuntimu \$1.00

Sveikatos atžvilgiu ta knyga turėtų rasti kiekvienoj Lietuvių šeimoj
Užsakymus siųskite šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street Worcester, Mass.

Hartford, Conn.

TRIUKSMINGAS S. L. A KP. SUSIRINKIMAS PALEISTAS

Vietos SLA. 124 kuopos susirinkime laikytam YMCA name sausio 8 d. įvyko didelis liarmas ir betvarkė, galima sakyti komunistiško takto klišmas. Priežastis to skandalingo įvykio yra tokia: gruodžio mėn. laike rinkimų valdybos, pirmininkaujant vice-pirm. p. Slifkai, per neapsižiūrėjimą, ar gal finansų-sekr. p. J. Sekio nutylėjimą apie suspendavimą G. Levišausko du kartus 1932 m. ir pp. Onos Šolienės ir A. Šolio, kurie už nemokėjamą duoklių tapo suspenduoti ir einant Konstitucijos įstatymais, nariai nešibuvę gerame stovy per metą laiko (Konst. pusl. 65 paragr. b.) ir suspenduotų narių teisės traktuojamos įstatymais (Konst. pusl. 42, 43, ir 44), šiuo atžvilgiu tapo paneigta, išrinkti tris naujos valdybos nariai suspenduoti.

Del Konstitucijinių įstatymų ir suspenduotų narių teisių kilo ginčas susirinkime, laikytame 8 d. sausio, 1933 m. Pirm. V. M. Čekanauskas vykdydamas įstatymus, atsiskakė juos kitaip interpretuoti negu jie yra parašyti, bet norėdamas abi narių grupes besiginčinančias patenkinti, pasiūlė ginčinaną klausimą bei įvesdinimą trijų valdybos narių pavesti SLA. Prezidentui S. Gegužiui; tačiau nei viena pusė nesutiko. Naujos valdybos suspenduotų narių šalininkai reikalavo, kad išrinkti į valdybą suspenduoti nariai būtų įvesdinti nepaisant Konstitucijos įstatymų bile tik didžiuliu nubalsoutų, bet Konstitucijos gynėjai priešinosi, gi Pirm. p. Čekanauskas paaiškino, kad įstatymus vykdydams, kad joks kuopos narių balsavimas Konstitucijos įstatymą analiuoti negali, Konstitucijos įstatymai turi but pildomi.

Po valandos laiko ginčų ir liarmo, tuli politikieriai tiek ikaito, kad jokios tvarkos neprišliaikė, tuom kartu atvyko nelauktas SLA. Prezidento įgaliojimas p. A. J. Mašiotas, tačiau pastarasis taipgi nestengė tvarką susirinkime atstatyti, tada p. Čekanauskas susirinkimui paleido. Nuotaika buvo pažymėtina skandalinga ir labai negraži.

Bešališkai nusistatę nariai piktinosi opozicijų "Konstitucija". Paleidus susirinkimą, tuli apledo salę po Pirmininko ir Vice-Pirmininko išėjimo, bet naujos valdybos nariai pasitarę su SLA. Prezidento įgaliojiniu, nusiramino, pradėjo susirinkimui iš naujo; juokinga buvo, p. Mašiotas eidamas Prezidento įgaliojiniu pareigas ir bandydamas įvesti tvarką, sutiko naują valdybą įvesdinti 30 dienų, bet vėliau suprastė, kad jo pasiūlymas buvo netaikingas, dabar žmogus rupinasi, jausdamas, kad padarė klaidingą aktą gelbėdamas padėtį. Kaip pasibaigs šis skandalingas įvykis, ateitis parodys, galimas daiktas, kad p. S. Gegžiui teks atvykti į Hartfordą likviduoti kuopoje netvarką.

IS VVS. SKYRIAUS VEIKIMO

Vietos VVS. skyriaus įvykiams susirinkime 12 d. sausio, tapo įvesdinta nauja valdyba. Iš patiektų raportų senos valdybos, teko patirti, kad daug nuveikta šiais blogmečio laikais. Ypatinai reikia pažymėti faktą, kad Vilniaus mėnesio vajuš davė labai geras pasekėsm, parduota "Vilniaus pasų" ir Vilniaus užkėlelių už apie 60 dolerių, užrašyta kelėtas naujų skaitytųjų VVS organui "Musų Vilnius", bendrai suma gauta apie virš \$70. Šiame vajuš darbe dirbo aktualiai tik 6 ypatos: gerb. A. Zalioniėnė ir p-lė Povilaitytė, kurios gavo virš 29 dolerius pajamų; p-lės

Sofija ir Marytė Jaunškevičiūtės virš 10 dol.; p-lė Penkauskaitė ir A. Strazdas virš 10 doleriu, taipgi p. S. B. Pikturna užrašė kelėtą prenumeratų. Geresnių pasekų negalėjo buti — sako p. Čekanauskas iniciatorius Vilniaus mėnesio vajuš.
"A. L." Reporteris

6-os Naujos Komedijos ir Doros Sargas

Paskutiniu laiku Amerikos Lietuvis išleido keturius naujus veikalukus ir Doros Sarga, kuriuos tuojau partitina draugijoms išsigyti ir suvadinti

1)-Po Apgarsinimui —

Vieno veiksmo komedija, 28 pusl. Lošia 4 vyrai ir 3 moterys. Kaina 30c.

2)-Atsiliepė Širdelė —

Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis, 31 pusl. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir

3)-Grybų Mišinys —

Vaičių Teatrui. Lošia mažai berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Kaina 25c

4)-Jonas Burbulas —

Vieno veiksmo komedija, 31 pusl. Lošia 3 moterys ir vyras. Kaina 25c, ir

5)-Doros Sargas —

3-ju aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. 90 pusl. Lošia 6 vyrai ir 4 moterys. Kaina 50c.

6)-Bijūnėlis-Komedija

ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.

7)-Sušaldyta Dėdienė,

Vieno akto farsas—komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30 centų.

Imant visas knyges sykiu — pasiūsiame už \$1.50. Kreipkitės šiuo adresu:

Amerikos Lietuvis,

14 Vernon St., Worcester, Mass.

DU VEIKALUKU VAIKŲ TEATRUI

Keturios Metų Dalys

ir

Raudona Kepuraitė

Abu Veikaluku Vienoj Knygelėj Parašė Lietuvos Zymus Dainaus —

Poeta
JUOZAS NARUSEVIČIUS

Abu veikalėliai parašyti eilėmis, dalyvauja chorai, vaikai solistai ir nesolistai. Žodžiu, veikalukai puikūs ir įspudingi. Norint sulošt, reikia užsisakyt apie 15—20 knygelijų. Knygelė 10 centų. Kreipkitės:—

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St. — Worcester, Mass.

DIDYSIS LIETUVISKAS SAPNININKAS

JAU GATAVAS. Visi knygynai, knygų krautuvės bei pavieniai siųskite užsakymus tuojau. Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveiksliu. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepaprastai siausią sapną. Prie Sapnininko eina dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.

Sapnininko kaina 75c. Užsakant daugiau egzempliorų duosime nuošimtį. Pinigus siųskite Money Order arba doleriais.

Amerikos Lietuvis,
14 Vernon St. Worcester, Mass.

ŽODYNĖLIS
GREIČIAUSIA ISMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ
Turėdamas kišeninį žodynėli, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį budą be niekieno pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyt. Kaina \$1.00
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street Worcester, Mass.

BREMEN EUROPA
Greičiausi garlaiviai ant vandens 7 dienos į LIETUVĄ
Puikus geležinkelio susisiekimas iš Bremerhaven į LIETUVĄ
Informacijų kreipkitės pas vietos agentus arba
252 Boylston St. — Boston

NORTH GERMAN LOYD

MOKSLO NAUJIENOS

Pagal prof. Willinger'į

Zemės vidurio paslapčių ištyrimas vis dar tebesudaro mokslininkams sunkiausiai išsprendžiamą uždavinį. Buvo nemaža įvairių, rodos, gerai paremtų hipotezių. Visos jos pasirodė nepamatotos. Didžiausia keblumą čia sudaro ta aplinkybė, kad iš 6370 kilometrų iki žemės vidurio tėra betarpiškai ištirti tik 3 kilometrai. (Kilometras 3,280 pėdų). Giliau žmogus įsikasti nepajėgė. 3 kilometrai palyginus su 6370 yra toks menkniekis, kad iš jo jokių ritmų išvadų negalima daryti. Jau nuo senų laikų žmogaus dėmesį labiausiai traukė vulkanai. Jie labiausiai pakisio žmogui mintį, kad žemės viduriuose turi būti ugnis. Mokslininkas Kircher'is 1664 m. pagamino žemės kamuolio modelį, kuriame patį vidurį užima "centralinė ugnis". Nuo tos ugnies ėjo ugninės gyslos, kurios maitinančios vulkanus. Kalnų viduriuose, jo manymu, turėjo būti maitinantieji upės vandens rezervoariai. Centro ugnies teorija ne tik išsilaukė iki naujausių laikų, bet dargi sustiprėjo. XIX šimtmetį prigijo teorija, kad žemė buvusi skystos ugnies masės kamuolys. Ta masė ilgainiui iš viršaus atšalo ir apsidengė pluta. Pluta esanti labai plona, taip kad žemės kamuolį esą galima prilyginti kiaušiniui. Vulkanai — tai ugninės masės persukietėjusių kevalų išsiverčios. Iš šito teorijos šandie nieko nebeliko. Šandie jau yra įrodyta, kad vulkanai neišeina iš žemės centro, bet jų branduoliai yra ne toli žemės paviršiaus. Venas mokslininkas labai vaizdžiai vulkanizmą prilygino prie žemės "odos ligos". Teorija apie ugninę žemės vidurį visiškai žlugo ir atsirado mokslininkų tvirtinančių, jog labai gali būti, kad žemės vidurys yra šaltas kaip ledas. Tačiau visa tai buvo tik hipotezės. Tikriai atsistojo žemės vidurio tyrimas įvedus žemės "auskultavimo" metodą. Šitą metodą pradėjo taikyti Reuber-Paschwitz'as, Wiechert'as ir jų mokiniai. Kaip prityręs gydytojas nereikalauja piaustyti lignonio kuno, kad pažintų jo stovį, bet "auskultuodamas" viską gerai sužino, taip ir geofizikai šiandie daug ką sužino apie žemės vidurį ją "auskultuodami". Geofizikams nėra reikalo barškinti žemės paviršiaus, kaip gydytojui lignonį. Šitai padaro žemė pati. Žemės drebinimai — tai ir yra toks barškimas. Geofizikai tiksliai registruoja tas bangas, jas

Skaityk "Amerikos Kalėdines"

AMERIKOS LIETUVIO 1933 METŲ
Ilustruoti Lietuvos Did. Kunigaikščio
Dangiškom Spalvom Papuoštu Vaizdu.
Didelio formato (14x22). Šis Paveikslas

Lietuvių ir Pasiimk Dovanas!!

SIENINIAI KALENDORIAI YRA
Keistučio Žmonos, Birutės Paveikslu,
Su Lietuviškais Mėnesiais ir Šventėm.
Turėtų But Kiekvieno Lietuvio Namuose.

Kas dabar užsirašys ar pasinaujins "Amerikos Lietuvių" metais ir prisiųs \$1.50, tas gaus tą ŽAVĖJANTĮ KALENDORIŲ DOVANAI. Taipgi kas užrašys ar panaujins Amerikos Lietuvių metams savo giminaičiams Lietuvoj ar Kanadoj ir prisiųs \$2.00, tam ir-gi bus pasiųstas šis Kalendorius DOVANAI. Todel brangus mūsų skaitytojai, sukruskit, kad nors kiek pasidarbavus del praplatinimo Amerikos Lietuvio tarpe savųjų. Kalendorių šiemet padarėm tik tiek kiek numatėm reikalinga. Delto patariam pasiskubint su prenumeratais, kad galėtumet ant švenčių papuošt savo namus su "AMERIKOS LIETUVIO" KALENDORIUM.

"AMERIKOS LIETUVIS," 14 Vernon Street, Worcester, Massachusetts

tiria ir daro savo išvadas.

Ant visos žemės yra apie 200 stočių, kurios klauso ir registruoja. Žemės drebinimo bangos eina tai lygia-grečiai su žemės paviršium, tai gilyn arba iš gelmių aukštyn. Bangos, pereidamos įvairius žemės sluoksnius, keičia savo greitumą, jėgą ir kryptį pagal tų sluoksnių fizinių savumą. Tokiu budu galima apytikriai sužinoti įvairių žemės sluoksnių fizinius savumus.

Šituo keliu einant, pavyko atskleisti ne vieną žemės gelmių paslaptį.

Pasirodo, kad žemės patį vidurį sudaro metalinis branduolys, kurio radius siekia apie 3740 kilometrų. Jis sudaro iš apie 88% geležies ir apie 6 — 10% nikelio. Likučius sudaro platinas ir kiti sunkūs metalai. Spaudimas čia nuo 1½ iki 3 milijonų atmosferų. Vadinasi žemės vidurys vis dėlto karštas ir temperatūra ten tokia, kurioj tirpsta visi metalai. Tačiau m'žiniškas spaudimas laiko metalus kietame stovy. Toliau eina stori klodai, kurs sunkūs mineralai yra susimaišę su metalais. Šitų klodų storumas iš viso sudaro apie 1700 kilometrų. Aukščiau guli akmens siliciumo ir magnėzijos pluta, kurios storis išneša apie 1200 kilometrų. Dar aukščiau yra skystos medžiagos sluoksnis, ant kurio laikosi jau kietas paviršius. Šitos medžiagos skystumas yra reliatyvus. Gal būti geriau tiktų ją vadinti ne skysta, o plastiška. Ant jos laikosi kontinentai. Tikslai sluoksnio po kontinentais skystumu galima išaiškinti kontinentų judėjimas.

Prof. Wegener'io sukurta teorija apie kontinentų judėjimą šiandie vis daugiau randa sekėjų mokslininkų sferose.

Kai dėl žemės bei kitų planetų atsiradimo tai šiandie vis labiau įsigali vadinama planetesimalinė Chamberlain'o teorija. Pagal šitą teoriją visos planetos atsi-

JAUNIMO SKYRIUS

PLATONAS IR BLUSA

Senovės gadynėse iš visų galvočių buvo didžiausias vardu Platonas, graikų pilozopas. Tas vieną kartą sėdęs mokykloje daugel kalbėjo mokintiniams savo apie tą teisybę, kad žmogus yra išaugštintas ant visų sutvėrimų. Žmogus, tarė Platonas: yra tai ponas visos žemės ir marių, jam tarnauja saulė, mėnesis, žvaigždės, vėjai, lietus, šalčiai ir karščiai, visi žvėrys ir gyvuliai, visi paukščiai ir žuvis, visi medžiai, javai ir žolės; viskas, viskas yra dėl žmogaus sutverta, pasakė Platonas. — Yra tai tikra teisybė; visas dangus ir žemė sutverta dėl žmogaus, o Platonas sutvertas dėl manęs, atsiliėpė blusa, kuri Platonui į nosį išsiurbus jo kraują gėrė.

Pamokslą Platono taip reikia išmanyti: žmogus kaipo mąstantis sutvėrimas yra už visus didžiausias, t. y. teisybė, o žmogus nemislyjantis yra toks pats gyvulys, kaip ir visi kiti. Žmogus valgo gyvulių mėsą, o žmogų po mirties suės kirmėlės; ir tai teisybė yra, ką pasakė blusa.

GALVOČIUS

Senovės gadynėse buvo ant viso svieto pagirtas galvočius, vardu Simonides. Jo žodžiai brangesniais bu-rado kosmoso katatrofoj, butent, labai seniai, prieš milijardus metų pro mūsų saulę prauzė kaž kokia kita saulė. Tos kitos saulės pritraukimo jėga taip paveikusi mūsų saulę, kad nuo jos medžiagos atsiskyrė milžiniškos masės ir pabiro aplink saulę nesuskaitoma mažesnių bei didesnių gabalų daugybė. Iš šitų gabalų susidarė planetos. Planetos besikurdamos taip susiformavusios, kad centran pateko pačios sunkiausios medžiagos, toliau lengvesnės ir ant viršaus lengviausios. L. A.

vo už žemčiugus žemės. Žmonės vadinosi laimingais kurie vertais buvo su juomi sėbrauti. Išrašė knygas pamokslų, tomis visas svietas negalėjo atsidžiaugti. Tas vyras turėjo skarbus mokslų, delto gerybes žemės laikė už mažmožį. Vieną kartą prekėjai (kupčiai) iš didelio miesto prisipirkę javų, vyno, brangių gelumbių ir visokių kitų brangių daiktų, pripildė jais laivą ir važiavo į užmarį ant aukso išmaiynti. Tada atėjo Simonides ir nusisamdė saulė laive vietą ir važiavo drauge. Turtingi prekėjai pasikėlė į puikybę ir užsnekino mokslinčių, kuris iš gerybių žemės turėjo tikslai nendrinę lazda.

Pone Simonide, pasakykite mums, kur tavo gerybės, kurias veži už jurių? — Aš visas gerybės su savom nešioju, atsakė Simonides. — Hm... mislijo sau prekėjai.

Bevažiuojant per mares pakilo vėtra; sujudino mares, bangos laivą trankė ir sukulė jį į akmeninį krantą. Daug žmonių ir visos gerybės prekėjų nuskendo. Kiti užsikabinę ant lentų nuo sudaužyto laivo su dideliu vargu išsigelbėjo ir išėjo ant žemės. Tarp tų žmonių buvo anie puikūs, pirma bagoti buvę prekėjai ir Simonides su savo nendre. Visi savo gerybes apverkdami raudėjo, o Simonides linksmas buvo, jis visiems gyrėsi tais žodžiais: aš savo gerybių neprapuldžiau, aš viską su savim nešiojuosi. Taip kalbėdamas ėjo į miestą, tenai tuojaus susipažino su dideliais ponais, tie jį apdovanojo ir kožnas norėjo su juomi sėbrauti. Pirma turtingi prekėjai išalkę po miestą ubagavo, o Simonides pasitikęs juos paklausė: kur jusų gerybės, iš kurių į tokią puikybę buvote pakilę? — Tie nieko neatsakė. — O aš viską su savim nešioju. Taip kalbėdamas išėmė krepšelį su pinigais ir visiems suteikė po stambų sidabrinį. O kitu sykiu bagočiai jam labai žemai pa-

sikloniojo; dar to negana: prekėjai svetimoje žemėje nieko nemokėjo — nė užsidirbti, nė paprašyti gero žmogaus didžiausiam reikalui. Simonides parašė visiems po lentą ir užkabino kožnan ant kaklo; iš tų gerybių žmonės pasiskaitė apie nelaimę prekėjų ir davė jiems pagelbą. O kad iš antro sykio dar žemiaus mokslinčių pasiklonioti, jis sėdęs per du mėnesių parašė knygą, nunėšė ir pardavė dideliu ponui; už tą gavo dideliu pinigų; už tuos nu sisamdė laivą ir ėmęs savo nelaimingus draugus parvežė atgal į tėviškę, o tie už geradėjystę Simonido raskas bučiavo ir į kojas pasikloniojo.

Iš to nusidavimo daugel gero galime išsimokinti, t. y. reikia žinoti, kad iš visų gerybių žmogaus, dvi tikslai yra, kurios prapulti negali, t. y. mokslas ir dorybė. Kas tas dvi gerybi nupelnė, yra laimingas ir bus ant žemės išaukštintas.

Naruševičiaus Eilės

Dorybė savyje turi Brangaus akmens ypalybę, Kuris visuomet užlaiko Savo gamtišką grožybę, Nežiurint, kas su juo būtų Kokią skirtį jam kas dalį, Savo vertybės rustoti Niekuomet jis nebegali. Dorybė—didžiausias turtas, Kurį mes sieloje turim, Bet tą turtą nebranginam Ir tinkamai nepriziurim. —

MANO TYRUS, SALDUS DZIAUGSMAS

Mano tyras, saldus džiaugsmas, Ką sieloj randu — Tai pasilsio valandėlė Po sunkių darbų. Kuomet gaunu pasilsėti Aš užbaigęs juos, Tai patenkintas be galo Dvasioje džiaugiuos. —

Kiek Melų Pasaulij Yra?

Kiek melų pasaulij yra? Ar galvojai? ar žinai? Jų atrasi milijonus Ir tai bus dar nepilnai. O teisybė šiam pasaulij Viešpatauja tik viena, Todel nėra ko stebėtis, Kad ji ne visur yra Ir negali kiekvieną vietą Savo priedanga užklot Ir nuo melo mus apginti Ir su juo aštriai kovot.

Skaitytojų Balsai

DELEI KORESPONDENTŲ "A. L." APIE S. L. A.

"A. L." kartais yra įdėtų raštelių iš New Yorko. Seniau budavo apie Lietuvos Atstatymo B-ę, o dabar apie SLA. darbus ir jo tvarka, ypačiai paskutiniu laiku apie SLA. vidurinę buklę ir apie asmenis. Rašyti, žinoma, kiekvienas gali ir rašyti, šitai, reikia; laikraščiai žinelių ir straipsnių laukia. Ir jei parašoma, tai laikraštis ir deda, nes jei nedės, tai bendradarbio gali netekt. Toks bent išgyvenęs pas mus įprotys. Bet ar tinka laikraščiai tokios žinios, kaip paveskian tilpo "A. L.". paskutiniu kartu iš New York'o, tai jau aš žiuriu neigiamai ir dargi mūsų geram lietuviškam gyvenimui nenaudinga ir kenksminga. Kad ir paimekime paskutinį New York'o (greičiau turbut bus Hartford'o asmens raštą "Naujas S. L. A. sekretorius". Kiek tame neilgame raštelėly privedta asmeniškumų, kiek pagiežos ir ne tiesios... Nemanyčiau, kad "A. L." vedėjai būtų priešingi lietuviųbei, priešingi Susivienijimui, priešingi mūsų visam gražiam gyvenimui. Ne! Aš manau, kad redaktorius įdėjo tą "straipsnį" su širdgėla ir dėjo, kad "netekti" bendradarbio. Kitokios išieities aš nematau.

Vieną dalykėlių, kuris man žinoma, čia noriu pažymėti, butent rašoma apie SLA. kandidatus, jog pp. Vinikas ir Čekanauskas "pagal surinktas pačių Pild. Tarybos narių žinias laike rinkimų abudų kandidatai buvo suspenduoti. Taigi nė vienas nė kitas iš kandidatų nebuvo ir nėra į sekretoriaus urėdą "lo-gingais" (rašybos netaisau. — Sek.).

Apie p. Viniko reikalus jau matėme spaudoje ("Tėvynėje") ir galima kiekvienam nusistatyti, kaip jis išmano ir supranta SLA. įstatymus, bet aš gerai žinau kaip yra su V. M. Čekanausku, nes toj kuopoj, kur jis priklausė, esu f. sekretorium, taigi ČEKANAUSKAS NEBUVO SUSPENDUOTAS. Seniau iš anksto mokėdavo už visus metus, o paskutiniu laiku reguliariai kas du mėnesiai. Kas skleidžia tokias žinias, tai del šventos ramybės ir dėlei labo mūsų geresnio susivienijimo, ypačiai dėlei labo Susivienijimo, aš šiuo kartu užtlysiu. Pildomosios Tarybos nariai, be vieno asmens, kuris S-mui blėdį daro, tai galėtų tokį savo narį suvaldyti, galėtų perspėti. Aš manau, kad ir tas "A. L." str. rašytas ne kieno kito, kaip iš P. T. narių tarpo. J. Sekys.

Nuo Red. Mūsų principu yra: teisingumas. Reiškia — mes norim kuo aiškiausiai nušviesti tikrą dalykų stovį bile kuriuo kalbamui reikalui, be pataikavimų vienai ar kitai ginčiamai pusei. Todel prašome ir mūsų gerb. Korespondento to visuomet prisilaikyt. Klatingos žinios apart pagiežos — gero nevelina.

TO TAI NIEKAD LIETUVIS NEISSIZADĖS

Didelį sąjūdį Lietuvos visuomenė buvo padaręs prieš Kalėdas iškilęs Vilniaus klausimas. Jaudina tas klausimas ir labai neigiamai veikė visuomenę dėl to, kad tokia prasme, kaip jis buvo keliamas, ji pasijuto staugiai prieš jį pastatyta, ir jautėsi esanti išsižadusi. Vilniui vaduoti šį sąjūdį "Musų Vilnius", kuris visą laiką skleidė mintį, kad be Vilniaus nereikia mums nurimti, nes visos teisės tuo atžvilgiu lietuvių, kaip teisė to krašto šeiminkų, pusė, prabylo visai priešingai, nors ir p. Vygando lupomis. P. Vygandas — Dr. Purickis, kaip žinomas žurnalistas ir politikas, siūlė peržiūrėti lietuvių nusistatymą Vilniaus klausimu ir pasiūlyti taip, kaip yra 1871 metais padarę prancūzai su Elzaso ir Lotaringijos kraštais, kurių formalistiškai išsižadėję, neišsižadėjo jų sieloje ir po 40 metų juos atgavo. Taip pastaciaus Vilniaus klausimą, būtų galimybė su Lenkais susitarti, nes kitaip jie, pasirėmę Ambasadorių konferencijos sprendimu 1923 m. nenori su Lietuva tartis. Tą progą jis sumini visus su Lenkais derybas, kurios pasibaigė be vaisių ir grįžęs prie reikalo su Lenkais susitarti jį argumentuoja p. Radzikausko mintimis "Naujojo žodžio". Esa p. Radzikauskas, žinomas publicistas — rašytojas, vienas žinomiausių vyrų Lietuvoje, pats vilnietis, siūlo sueiti su Lenkais ir normalius santykius, nes vilniečiams reikalinga paguoda, o be jos jie gali išstatyti. Lenkai gali Vilniaus krašto lietuvius nutautinti ir įkvėpti jiems lenkišką dvasią...

Argumentai, dėl kurių reikėtų Vilniaus atsižadėti, kaip matome, menki ir iš pagrindų klaidingi. Tačiau ir ši priežastis užsienio spaudai davė gerą progą apie ilgametį lietuvių nusistatymą Vilniaus klausimu rašyti ir jį komentuoti, o lenkams — padžiugauti. Jų spauda, ypač radio, net siūto iš džiaugsmo, girdi, klausykite, mes taip seniai sakėm, kad Lietuva be Lenkijos neapsieis. Kad taip yra, pažiūrėkite tik Lietuvos žemėlapi. Tai ne valstybė, bet kraštas, kuri prisirpusi turi jį kieno nors sterbė nukristi, tai tegu krenta į Lenkijos, nes jau panašiai padaryti yra kartą pamėginusi; dabar ji vėl prisirpusi.

Visi tie užsienio balsai ir musiškių publicistų "argumentai" neigiamai veikė lietuviškąją visuomenę, ypač jos jaunesniąją kartą, kuri yra išaugusi Vilniaus vadavimo teisių aplinkoje. Ji tvirtai yra įsitikinusi, kad Vilnius Lietuvai turi grįžti garbingai, o garbė be skausmo arba žygio pati savaimė juk neatėina. Dėl to jaunesnioji Lietuvos karta Vilniaus vadavimo žygiui ruošiasi ir brėsta. Vilniaus atsižadėjimas arba kokis kitokis slidas kelias jam atgauti, jaunuomenės psichologijai yra nesuvirškinamas rėšutas. Panašaus nusistatymo, kaip tenka patirti, tuo klausimu laikosi ir Amerikos lietuviai. Vienas užjūrio brolis mums tą nusistatymą štai kaip yra charakterizavęs: "Kai reikėjo Lietuvos nepriklausomybei pripažinti milijono parašų, mes juos su entuziazmu surinkom, o jei reikės Vilniui vaduoti bombų, tai mes, Amerikos lietuviai, milijoną tonų surinksim".

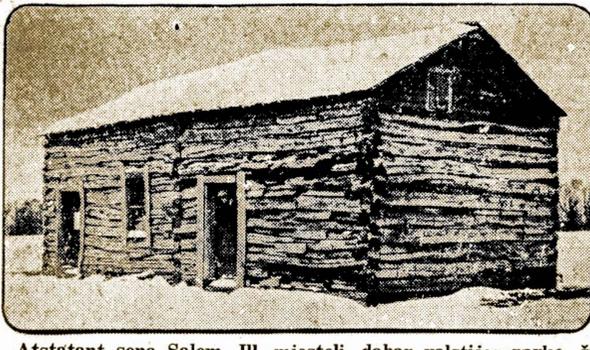
Kaip prieš Vilniaus atsižadėjimo balsus reaguota Lietuvoje? Labai energingai. Tai patyręs ir pats minėto straipsnio autorius, p. Vygandas, savo mėginime išsiginodį ir šoko jau kitame, ne Vilniui vaduoti sąj. laikrašty, aiškintis, kad jį blogai suprattė ir kad jis tik sveltinai nuomonę patiekęs, o savo norėjęs dar vėliau pasakyti.

Daugumas laikraščių pasisakė ta prasme, kad Vilniaus klausimu nusistatymas nėra prasmės keisti. Pravartu čia už kitų tautų gaminius. Kai ukininkams geriau klosis, bus lengviau ir visiems. Visuotinas krizis yra, nelyginant, karas, dėl to tautai reikia susiklaudyti ir glaudžioje vienybėje laikytis.

Nors ir sunkus buvo praėjusieji metai ir, gal but bus šie, bet jie daug lengvesni už daugeli pokarinių metų. Šiandien lietuvių tau-

tos gyvenimas atkūtes ir žymiai susitvarkęs. Todėl šviesiomis akimis, dvasia pakilę, pasiryžę toliau rimtai dirbti savo tėvynei sutinkame naujuosius metus. Jei dirbsime išsijuose, tai turėsime ir gerybių daugiau. Nėra didesnio vaisto prieš krizį, kaip tvarkingas darbas, susiklausymas ir pasitikėjimas savimi. Tsb.

RUTLEDGE UŽEIGA BUS ATSTATYTA

Atstatant seną Salem, Ill. miestelį, dabar valstijos parke, šis budinkas, Rutledge užeiga, kur Abrahamas Lincolnas praleido daug liuoslaikio bus pataisytas ir atrodys lygiai taip kaip buvo pirmiau.

Po Lietuvos Atstatymo Bendrovės Seimo

Kaip buvo skelbta plačiai mūsų laikraščiuose, kad L. A. B. vės Direktoriai, su pagalba tam tikros specialios komisijos sudarymui kvorumo, per pusę metų intensyviai dirbo ir rupinosi išjudinti musų šerinkus, kad sudarius reikalingą skaitlių balsų seime, tai neabejojame, kad dabar tie šerinkai žingėdauja sužinoti seimo pasekmes, taitai noriu nors trumpai painformuoti gerbiamus šerinkus. Kas seime atsitiko ir šitai:

Seiman suvažiavo iš įvairių kolonijų šerinkų 64 asmenis, su įgaliojimai, ir sprendžiamu balsu, daugelis šerinkų pirm seimo susiuntė savo įgaliojimus, tai komisijos nariams, tai direktoriams, ir šiaip jau šerinkams; viso seiman suvažiavusieji atstovai turėjo 1,467 balsų. Per įgaliojimus buvo 9,797. Viso 11,264. Bet B-vės šerinkai viso balso turi 35,593. Už taigi, kad būtų legalūs šerinkimas, reikalinga seime turėti didesnė pusė to balsų skaitliaus, arba kitais žodžiais kalbant reikalinga turėti 17,797 balsų sudarymui kvorumo, bet dar kvorumo nesudarė, kadangi truko 6,533 balsu.

Taigi šime seime taip kaip ir daugely praėjusių seimų kvorumo nebuvo, norint nemažos pašlangos buvo dedamos, kad sudaryti legalį seimą, tačiau išėjo kitaip. Kad palyginus su pirmiau buvusiais seimais, matome didelį skirtumą: pereitame seime dalyvavo 16 asmenų, su-

DIREKTORIŲ VALDYBA

- A. Mikalauskas — Pirmininkas, 2309 E. 21st St. Brooklyn, N. Y.
F. J. Bagočius, I Vice-Pirm. 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.
St. Kišonas, II Vice-Pirm., Barrington, N. J.
A. B. Strimaitis, Sek., G. P. O. Box 127, New York, N. Y.
A. S. Trečiokas, Izd., 197 Adams Street, Newark, N. J.
X. Strumskis, 10356-103rd St., Richmond Hill, L. I. N. Y.
P. Bukšnaitis, 10440-117th St., Richmond Hill, L. I. N. Y.
J. N. Varnes, 296 Central Park, West, New York, N. Y.
B. J. Schegaus, 134 Broadway, Brooklyn, N. Y.

KOMISIJS NARIAI

- J. Ambraziejus, Pirm., 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Dr. B. K. Vencius, 499 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
J. J. Bačiunas, Sodus, Michigan
A. B. Strimaitis, L. A. B-vės Sekretorius, G. P. O. Box 127, New York, N. Y.

Lietuvos Prezidento Antano Smetonos Pasakyta Prkalba Per Radiją

Kaunas. — Naujųjų Me-

proga, Lietuvos Respublikos Prezidentas A. Smetona pasakė per radio kalbą visiems Lietuviams. Priminęs p. Prezidentas pereituosius metus pažymėjo, kad jie ne lengvi Lietuvos gyventojams buvo. Pasaulio ekonominis krizis jau Lietuvą buvo užgulus. Valdiniams teko atsižadėti atlyginimo dalies ir kitiems gyventojų luomams susiję glausti. Atpigus javams ir kitiems žemės ukiu gaminiams, daugelis ukininkų nebesurenka tiek pinigų, kiek jų reikia skoloms ir mokesčiams mokėti. Prekybininkams ir pramoninkams taip jau sunkiai ejo, nes ir jų įmonės negalėjo galų su galais suvesti. Nors krizis ir palietė Lietuvą, bet bado ir nedarbo ne-

buvo ir tikimasi to nebus.

Lietuva prieš ketverius metus suskato kitaip tvarkytis: skubiai sausinti pelkes, eiti ukininkams pagelbon gausiom paskolom ir pašalpom, versti javų ukį gyvulių ukiu. Lietuva nebut turėjusi kuo prekiauti su svetimomis šalimis, jei nebutų paruošusi sviesto ir kiaulienos parduoti. Valstybės išdui teko daug milijonų litų tam reikalui skirti. Kas seniau rugojo, kad ar ne per didelė auka ukininkams daroma, tam šiandien jau aišku, kad ne vel-tui buvo pinigais išleistas.

Šiandien Lietuva, įstatyta naujon vagon, eina pasaulio rinkose lenktynių su kitiomis šalimis ir skinasi kelią savo gaminiams. Taigi, reikia žiūrėti, kad Lietuvos gaminiai butų ne menkesni

Vilnius 1932 Metais

Lietuvių Tautos valia dėl Vilniaus atvadavimo iš lenkų okupacijos metas nuo meto vis auga ir tvirtėja. Prof. M. Biržiškos atsilankymas čia pas mus 1931 metais žymiai sustiprino musų išeivių pasiryžimą toliau talkininkauti musų broliams iš Nepriklausomos Lietuvos ir Vilnijos. Vilniaus vadavimo darbas Amerikoje 1931 metais pasireiškė sustiprintu Vilniaus vadavimo literatūros platinimu: daugelis užsirašė "Musų Vilnių", daugelis įsigijo V.V.S-gos išleistą literatūrą.

Vilniaus vadavimo darbas Amerikoje 1932 metais pajavirėjo: šalis V. V. S-gos literatūros platinimo prasidėjo "Vilniaus pasų" ir "Vilniaus ženklių" platinimas. Kalbamais metais Vilniaus pasų, ženklių ir literatūros platinimas buvo pastebėtas sekančiose lietuvių kolonijose: New Yorke, Brooklyne (prie "Vienybės" ir pas p. K. Krusinską) buvo pasiryžę išplatinti 300 Vilniaus pasų ir daug ženklių; Čikaga tam tikslui turi 1000 V. pasų ir daug ženklių; Hartford, Conn. apsiėmė išplatinti 300 pasų su ženkiais; New Britain, Conn. — 200; Binghamton, N. Y. 300; Newark, N. J. 96; Amsterdam, N. Y. 300; Philadelphia, Pa.: pas kun. Ig. Zimbly 300 ir pas p. Tvaranavičių 300; Boston, Mass ("Darbininko" žinioje) 400 pasų; Waterbury, Conn. 500; Rochester, N. Y. 200; Westfield, Mass. 200; Bridgeport, Conn. 300; Scranton, Pa. 300; Pittsburgh, Pa. 500; Bayonne, N. J. 170; Worcester, Mass. 100; Terryville, Conn. 100 pasų.

Tai yra puikus burys darbininkų Vilniaus vadavimo lauke. Nevisoms išvardintoms kolonijoms vienodai sekėsi, — dėl ko nežinoma. Bet, galime spėti, kad pasisekimas prigulėjo nuo V. V. S-gos skyrių darbštumo ir sumanumo, nes, bendrai imant, Vilniaus vadavimo akcija neturi rimtos opozicijos; visi tam pritaria. Vilniaus vadavimo darbas yra gan greit vienintėlis laukas, kur sudarbininkauja visų partijų ir įsitikinimų lietuviai.

Iš visų kolonijų, Philadelphia, Pa. lietuviams priguli pirmenybės vainikas: jie turi net du V. V. S-gos skyrius; tautinės organizacijos, lakunų Dariaus-Girėno atsilankymo proga, išgalėjo net 400 dol. pasiūsti V. V. Sajungai į Lietuvą. Hartford, Conn. lietuviams priguli antra vieta; ten šauniai apvaikščiota spalių m. 9 d. paminėjimas; mažai to — ten buvo paskirtas visas gruodžio mėnuo Vilniaus vadavimo akcijai. Trečia vieta priklauso Binghamton, N. Y. lietuviams; po jų seką Amsterdam, N. Y. ir kitos kolonijos. Daug buvo tikėtasi talkos iš Čikagos lietuvių ir iš A.L.R.K. Federacijos, kuri prof. M. Biržiškai davė pasižadėjimą visus savo skyrius įpareigoti Vilniaus vadavimo darbą dirbti; bet Federacijos skyriai kodėl tai praicitais metais Vilniaus vadavimo darbe nedalyvavo, o Čikaga tik platoniskai tepasidėjo. Nesugebėjo taipgi susitvarkyti ir tokios didžiulės kolonijos, kaip Baltimore, Md., Detroit, Mich., ir Cleveland, Ohio. Tenka visgi tikėti, kad skaitlinga Federacija, taipgi Baltimorės, Detroito ir Clevelando lietuviai jau bent šiais 1933 metais stos į aktyvią Vilniaus vadavimo talką, kai vėl minėsime "Vilniaus Dienas" (nuo rugsėjo 26 iki spalio 9 d.). Smulkesnių žinių apie V.V.S-gos skyrių darbavimąsi pernai metais nėra galimybės dar pateikti spaudai, nes nevisi dar skyriai yra pasiruošę išduoti savo metinę apyskaitą.

Pradedant šiuos naujus 1933 metus, Vilniaus vadavimo talkininkams tenka dar labiau pasirupinti kaip sustiprinti savo veikimą, kaip patraukti prie darbo indiferentišką masę, kurie atsilikinėja tai kriziai, tai nedarbu, tai dar kuom tenai. Ar Vilniui vaduoti akcijai Amerikoje sustiprinti reikalingas V. V. S. skyrių atstovų suvažiavimas ar ne, — klausimas turėtų buti išspręstas kiekvienoje kolonijoje. Lietuvos žmogus

Taigi, lenkų sudarytoji gyventojų statistika, kurioj parodyta lietuvių tik 80.000, yra aiški, taip jau suprantamas reikišnis ir dėl lenkiško gaivalo didėjimo ne lenkiškose žemėse. Šį kartą lenkų statistika lietuvių skaičių mažaisiais, dviem trečdaliais nužulijo. — Tsb.

Amerikos Lietuvius

The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$1.50 In Foreign Countries..... 2.00 Single copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvius savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 Užsienio—Lietuvoj 2.00 Atskiri egzemplioriai 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Okupantų Skaitlinės

Po to, kai Vilniaus kraštas buvo lenkų pagrobtas, jie padarė jau du gyventojų surašinėjimus. Paskutinytis jų įvyko 1931 m. gruodžio 9 d., bet jo duomenys ligi šiol vis dar buvo "tvarkomi" ir tik dabar pradeda viešumon rodytis. Pasirodo, kaip pirmasai Lenkijos gyventojų surašymas, taip ir šis, padarytas labai šališkas. Ne lenkų tautybės žmonės užrašinėtojų "lenkinta" tiek, kiek tik jų akiplėšikumas leidė. Tai ir suprantama, nes užrašinėtojai buvo pasirinkta išimtinai lenkai kuriems prieš tai dar buvo suarušti atatinami kursai "kaip reikia žmones užrašinėti". Pasak vyriausio gyventojų surašymo komisaro Bulavskio, surašymo lapuose gyventojų kalba buvo užrašinėjama ta, kurią užrašomasai asmuo laiko labiausia sau artima. Užrašinėtojai tokį nurodymą praktikoje savaip aiškino ir iš ne lenkų tautybės tik tas savo tikrąja tautybe buvo užrašytas, kuris visais budais, net ir skandalo nevengdamas reikalavo užrašyt jį tos tautos žmogumi, kurios jis iš tikrųjų yra. Kadangi tai padaryti ne dažnas galėjo, nes bijojo okupantų persekiojimo, dėl to ir susidarė tokia šališka statistika, iš kurios lenkų mokslininkai jau daro "toli einančias išvadas". Tuo tarpu ši statistika yra grubijoniškiausiai suklustuota ir ja jokiams išvedžiojimams negalima pasitenkinti.

Pav. ji rodo, kad dabartinėj Lenkijoje yra 32.132.936 gyventojai, iš kurių lenkiškai kalba 32.200.000, ukrainiškai — 4.860.000, žydiškai — 2.700.000, gudiškai 1.500.000, vokiškai — 700.000, lietuviškai — 80.000, rusiškai — 80.000 ir čekiškai — 30.000. Tuo budu tautinės mažumos turėtų sudaryt 9.890.000, bet šioj statistikoj parodyta jų esant daugiau — 9.924.860 arba 30.9% bendro gyventojų skaičiaus, bet iš to skaičiaus nepasakytą kokiom tautybėm priklauso tie 42.936 žmonės, kurie visai nepažymėti tautybių sąrašė, bet yra bendram Lenkijos gyventojų sąrašė.

Kai kurie lenkų "mokslininkai" jau pradėjo šią "statistiką" aiškinti ir nurodinėti, kiek Lenkija yra "lenkiška". Dr. Krysinckis, pasiremdamas minėta statistika randa, kad "Vilniaus pusiausaly" yra 1.783.648 gyventojai, kurių 64,7% sudaro lenkai, o tik likusius 35,3% tautinės mažumos: lietuviai, gudai, žydai rusai ir kiti. Tuo Krysinckis nori parodyti, kiek "yra tvirtos lietuvių pretenzijos į šį, lenkišką kraštą".

Jei ir iš tikrųjų okupuotosios Lietuvos daly lenkiškas gaivalas sudarytų gyventojų daugumą, tai ir tai būtų suprantama kodėl, nes tai pati lenkų statistika vaizdžiai ir tokį reiškinį paaiškintų. Pasak jos, nuo 1921 iki 1931 metų Lenkijos vidury lenkų gyventojų skaičius mažėjęs, o jos "pakraščiuose" augęs. Pav. Balstogės vaivadijoje (atsieit gubernijoj) per tą laiką sumažėjo 5,2% lenkų gyventojų, Lodzės — 3,1%, Kielcų — 2%, Krokuvos — 1,6%, o padidėjo Pamarės vaivadijoje 8,9%, Poznanės — 7,3%, Tarnopolio — 4,6%, Lvovo — 2,1%, Vilniaus — 3%. Tuo tarpu visoj Lenkijoje buvo vienodas klimatas ir minėtos vaivadijose epidemijos nesiautė, dėl to lenkų ten tiek daug negalėjo išmirti, kaip "pakraščiuose" prisiveisti. Vadinasi, jie iš vidurinėsios Lenkijos persikraustė į pakraščius arba valdžios buvo perkraustyti lenkiškos ekspansijos tikslais.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiūri
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo Dr. J. P. Poška

NEURASTENIJA

Abelnai imant, reikia pasakyti, kad ši liga apsiereiškia dideliu nervų sistemos nusilpėjimu, taip kad žmogus nebegali tinkamai atlikti nei protinio, nei fizinio darbo. Ši liga gali paliesiti vien tik kaip kuriuos organus kaip tai: galvos smegenis, nugaros smegenis stuburo kanale, širdį ir skilvį.

Priežasčių šios ligos yra gana daug, bet čia paminėsiu tik tai pačias svarbiausias.

Pirmiausia mes turime atsiminti, kad mes ne visi ateiname į šį pasaulį su vienodu nervų kapitalu. Vieni atsinešame to taip vadinamo nervų kapitalo daugiau, kiti mažiau. Tėvai, kurie gyvena nervuota, rupeštinga, triukšminga bei trąginga gyvenimu, perleidžia tokio gyvenimo vaisius savo vaikams. Tokie vaikai turi palinkimą prie savo tėvų silpnumo bei įvairių ligų. Kol viskas gerai eina, tai jie gali laimingai gyventi, bet kaip jiems priseina susidurti su gyvenimo keblumais, tai jų nervų kapitalas nebeišlaiko, ir jie gauna surimą.

Neurastenija gali pakirsti ir tuos žmones, kurie paeina iš stiprių tėvų ir buvo sveiki iš pat mažens. Jeigu kuris asmuo apsikrauna save dideliais ir atsakingais darbais, kurie neduoda žmogui nei ramiai pamiegoti, nei pailsėti, nei pavalgyti, tokis asmuo ankščiau ar vėliau dažnai tampa auka šios ligos.

Daug žmonių, ypač šiais sunkiais laikais, serga neurastenija, dėl to, kad jie per daug rūpinasi. Be rūpesčio, žinome, mes negalime apsieiti, bet jeigu rūpinantis diena ir naktį, be jokios naudos, tai yra per daug ir nesveika.

Yra žmonių, kurie rūpinasi visai be jokio reikalo. Čia paduosiu pavyzdį. Ne labai senai, ateina į mano ofisą jauna mergaitė ir pareiškia, kad ji nebe norinti gyventi. Aš nusijuokiau ir sakau: "Ar su meiluziu persiskyre?" Ji nusišypsojo ir sako: "Aš dar jo neturėjau. Bet man rupi..." "Kas gi tau rupi?" klausiu. "Aš dirbau tokioj ir tokioj dirbtuvėj ir truputį užsigavau galvą. Dirbtuvės gydytojai peržiūrėjo ir paveikšius nutraukė sakė, kad viskas gerai. Bet man dabar rupi, kad aš nenustočiau proto ir tuomi nesuterščiau savo tėvų, brolių ir seserų, ir visų tų kurie man yra artimi". Ji pradėjo gailiai verkėti. Nusimeškiu skribelaitę ir parodė sumuštą vietą. Apart mažo guzelio, ten nieko nebuvo. Kuomet aš jai pareiškiau, kad nuo tokio dalyko nieks proto nepraranda, kad jai tas nekenks, viskas ko jai truko — tai poilsio ir kad viskas bus gerai, jos veidas nušvito, akys nudžiugo ir su šypsena išėjo namo. Jeigu ji ir toliau būtų rūpinusi, neieškojus pagalbos, tai gal būtų, kad ne tik būtų gavus neurasteniją, bet ir pačią gvybę praradus.

Neurastenija kartais serga ir tie žmonės, kurie gauna sifilį, vartoja per daug tabokos, alkoholio, kai kuriuos vaistus ir taip toliau.

Simptomai šios ligos yra įvairūs, nevienodi ir nepastovūs. Beveik kiekvienas ligonis jaučiasi kitaip. Bet kiekvienas nuostoj svorio, jaučiasi nuvargęs, dvasioje labai nupuolęs, bevilis, mažiausias bildesis jį erzina ir neduoda ramumo. Toks ligonis (ypatingai moterys) labai greitai dėl mažiausio dalykėlio verkia, nervuojasi. Ivaizrus skausmai vargina. Svarbiausia, kad dauguma tokių ligonių negauna poilsio, nes negali užmigti, kas veda ligonį desperacijon bei nusiminiman. Neurastenikas daug kenčia nuo išsvajotos baimės: jis bijo, kad staiga nenumirtų, kad apoplekijos negautų, bijo vienas pasilikti nors ir ant valandėlės. Tai yra bijo ir pats nežino ko bijo. Kadangi ligonis randasi nuolatos baimėje, tai jo širdis smarčiai plaka ir nuo to jis kartais gauna širdies skaudėjimą, kuris taipgi neduoda ramumo. Neurastenija sergantį žmonės neranda draugų; jiems rodo, kad visi yra jų priešai. Niekas jam nemalonu. Yra dar daugiau visokių simptomų, bet jų visų negalima išvardinti, nes tai per daug vietos užimtų.

Dabar kyla klausimas, kaip nuo tos ligos apsisaugoti ir kaip nuo jos gydytis.

Pirmiausiai reikia rūpintis apsaugoti nuo tos ligos mažus vaikelius. Maželių nereikia erzinti ir nerodyti jiems piktnoro mo bei blogų pavyzdžių. Jeigu tėvai ir supyksta ant vaikų, tai tą pyktį reikia slėpti. Vaiką galima nubausti ir be pykčio. Mokyklą lankančius vaikus nereikia per daug spausiti. Paaugusias mergeles reikia saugoti ir prirengti prie to, kas jų laukia. Motinoms to išsireiškimo užtenka. Jeigu mokyklą lankantis berniukas arba mergaitė pradeda rodyti didelio nervingumo simptomus, tai geriau vaiką su laikyti nuo mokslo ir duoti pailsėti. Vaikus reikia užlaikyti švariai, ypačingai gerklė ir dantukai turi but švariai užlaikomi. Jeigu vaikai bus atatinkami auginami bei auklėjami, tai jie užaugs stiprus, sveiki ir ligos prie jų mažiau kabinis. Suaugę nervuoti žmonės privalo saugotis nuo didelio rūpesčio, protinio persidirbimo bei visokių gyvenimo nemalonomų. Reikia daug laiko praleisti tyrame ore, valgyti sveikus valgius, daug daržovių bei vaisių. Nevartoti per daug tabokos, alkoholio, kavos, arbatos, bei tokių vaistų, kurie erzina žmogaus nervus, nes nervuotiems tas viskas labai kenkia.

Kuomet neurastenija apima žmogų, tai gydymas jau ilgas ir sunkus ir be gydytojų priežiūros beveik negalima pasigydyti. Visgi pajutus šią ligą reikia pašalinti visą tą, kas priveda prie tos ligos, nepaisant kaip sunku bus tai padaryti. Žinoma, pačiam ligoniui prašalinti tas priežastis, kurios privedė prie tos ligos beveik nebus galima, bet jeigu ligonis pasiduos gydytojui pilnon priežiuron, tai tuomet galima tikėtis gerų pasekmių ir atgauti savo brangią sveikatą.

SOCIALISTAI PUOLA KOMP. A. VANAGAITĮ

Chicagoj nuo senų laikų socialistai drumstė lietuvių kultūrinį darbą. Atsiradus komunistams jų ieigos nupuolė, liko generolai be armijos. Tie likusieji ir po šiai dienai užsiima išsigimėlių, tautos reneгатų darbais. Kas nenori remti jų nusivylusios politikos, tas pasidaro jiems blogas, tą jie smežia kaip tik galėdami.

Visiems yra gerai žinoma, kad ilgą laiką Komp. A. Vanagaitis spausdino "Margutį" ir kitus spaudos darbus socialistų dienraščio spaustuvėje ir sumokėjo tukstančius dolerių. Bet kai tik jis padavė spaudos darbus kitai spaustuvėi, tai per "Naujienas" tuojau pradėjo jį šmeižti, niekinti, net į apgavikų suolą sodyti.

Prie tokių aplinkybių Komp. A. Vanagaitis buvo priverstas kreiptis teisman, apginti savo vardą. Kada "Naujienas" apkundė teisman, tai jos verkė krokodiliaus ašaromis, rodė savo "nekaltybę". Bet kada jų laukia teismo byla, kuri gal neužilgo prasidės, tai tiesiog joms buvo ne visai paranku jį pulti, šmeižti, užtai jų leidėjai pradėjo ieškot ir surado kitus kelius.

Štai "N" n-y 7-tam š. m. įveda Kleof Jurgelionio paveikslą ir sako, kad jis kalbės tėmoje "Lietuvių dainos ir meno puolimas" ir ta garsi "paskaita" bus Chicago Lietuvos S. Pašėlos draugijoms, kur Julius Mickevičius ir kiti "N" šulai yra valdyboje. Dar pora dienų prieš visas ceremonijas virš minėto draugijoj vaikščiojo gandai po Chicago, kad ta "paskaita" busianti "pirtis" Komp. A. Vanagaitiui.

Sausio 10 d. š. m. įvyksta "garsioji paskaita, kur Kleofas Jurgelionis išlieja savo tulžį, išjuokdamas Vanagaitį, kuris jam nieko blogo nėra padaręs.

Minėtame susirinkime, kur specialiai buvo susirinkę naujiečiai, laike Jurgelionio nesamonių pasakojimo, jautėsi labai patenkinti, krykė, juokėsi lik rieuštą radę. Rimtesni žmonės protestavo prieš tokią vulgariskumą. Tai taip ir baigėsi tai jų triukšminga "paskaita". Gal but, kad minėtos draugijos nariai sau garbės nepadarė su tokia paskaita, juos apvykę socialistika valdyba, sugalvodama tokias "paskaitas". Draugijai yra sarmata taip šmeižti, o ypačingai, kuomet Komp. A. Vanagaitis yra naris tuos draugijos, ir kuris rupi savo tautos kultūra, menas ir daina, turėtų nekreipti domės į tokius išgamus, kurie yra ne kas kitas kaip doleriniai parazitai, lietuvių išnaudotojai. Tautinis menas, tautinė spauda, tautinė sąmonė, tautinis susipratimas tik tegali padaryti tautą kultūringą, pavyzdinga. Lietuviams šiandien labiausiai reikia vienyti ir pažinti "vilkus avies" kailiuose. Tie vilkai yra visi tautos išgamos, nesvarbu kuomi jie dangstosi, kaip jie užsidėdina ir ką jie sako, bet svarbu ką jie daro.

Chicagoj Zvalgas

Nupiginta Kaina Knygos

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNELIS
Parankiausias Budas Išmokyti Anglišką Kalbą

VALGIŲ GAMINIMUI KNYGA
Sulig Lietuviškai Amerikoniško stiliaus

Jau Atspausdintos
PARSIDUODA PO \$1.00 ABI KNYGOS SYKIU \$2.00

Visas čia sužymėtas knygas imant nemažiau Vieno Dolerio Vertės, parduosime 25-kiais nuomėmiais pigiau jų kainos, tai yra—jei tamsta išsirinksi \$1 vertės knygų, prisiųsk mums tik 75c, o jei išsirinksi už \$4. vertės—prisiųsk mums tik \$3. Mes jums knygas prisiųsime apmokėdami persiuntimo išlaidas.

- 77—Marijos Mėnuo. Parašė Julė Pranaičiūtė. Puslapių 166. Kaina 25c.
- 78—Valstybė ir Valdžia. Paskaita, iš kultūros istorijos. Puslapių 32. Kaina 10c.
- 79—Barbarizmas. Parašė Perkunėlis. Puslapių 16. Kaina 5c.
- 80—Kaip Geriausiai Laidot Numirelius. Parašė V. Dembskis. Puslapių 29. Kaina 10c.
- 81—Rateliai ir Planetos. Laimės spėjimai. Puslapių 51. Kaina 10c.
- 82—Ar Vyskupas Valandčius Nebuvo Viliugiu Lietuvystės. Parašė V. Dembskis. Puslapių 37. Kaina 10c.
- 83—Užmušimas Caro Aleksandro 2. Parašė Jonas Gražys. Puslapių 38. Kaina 10c.
- 84—Kaip Maskolija Persekioja Lietuvą. Parašė V. Dembskis. Puslapių 15. Kaina 10c.
- 85—3 Istorijos apie: Žmogus Sudija, O Dievas Valdo; Du kartu žudyta; Rastinukas arba Nagarada Teisingumo. Puslapių 121. Kaina 30c, dabar 15c.
- 86—Istorija Apie Angliorių iš Valencijos. Puslapių 76. Kaina 25c, dabar 15c.
- 87—Laisvėn Bežengiant. Amerikos Lietuvių Visuotinojo Seimo Istorija. Puslapių 80. Kaina 75c, dabar 50c.
- 88—Talmudo Paslaptys. Puslapių 45. Kaina 25, dabar 15c.
- 89—Savizrolas. Juokingas Aprašymas. Puslapių 46. Kaina 25c, dabar 15c.
- 90—Naujos Eilės ir Deklamacijos. Parašė P. P. Mikalauskas. Puslapių 95. Kaina 25c, dabar 20c.
- 91—Pasaulių Ratas. Astronomiškas aprašymas mūsų Saulinės Sistemos. Parašė J. Stropas. Puslapių 80. Kaina 25c, dabar 20c.
- 92—Surinktos Dainos iš visos Lietuvos. Parašė P. P. Mikalauskas. Puslapių 128. Kaina 35c, dabar 25c.
- 93—Musiškieji Užsienyje. Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal. Parašė M. Parvalkietis. Puslapių 216. Kaina \$1.00, dabar 75c.
- 94—Lietuvoje Europos Karės Metu. Puslapių 77. Kaina 50c, dabar 30c.
- 95—Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynelis. Parašė Jurgis Šlapelis. Puslapių 114. Kaina 35c, dabar 25c.
- 96—Lietuvos Istorija su 5 žemėlapiais. Parašė Antanas Alekna. Puslapių 235. Kaina \$1.25, dabar \$1.00.
- 97—Pajauta. Lizdeiko Duktė arba Lietuva 14-me šimtmetį. Parašė Jonas Montvila. Puslapių 468. Kaina \$1.50, dabar 75c.
- 98—Istorija apie Amžiną Žydą. Jo kelionė po pasaulį ir liudijimas apie Jėzų Kristų. Parašė Dobilas. Puslapių 15. Kaina 10c.
- 99—Bulvės. Parašė J. Kriščiunas. Puslapių 64. Kaina 10c.
- 100—Kelonė ir Sidlava. Puslapių 48. Kaina 15c, dabar 10c.
- 101—Is kur atsirado mūsų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys. Parašė Šernas. Puslapių 81. Kaina 20c, dabar 15c.
- 102—Pasakos Pritinkamos Veseliore ir Giesmės. Parašė K. Alekna-čiūš. Puslapių 63. Kaina 30c, dabar 20c.
- 103—Is mūsų kovų ir žygių. Parašė Dr. Juozas Bagdonas. Puslapių 59. Kaina 15c.
- 104—Baisusis Milžinas. Moksleivių Vertimas Puslapių 43. Kaina 15c.
- 105—Ir Eikim Lietuvos keliu. Trumpos Paskaitos iš Lietuvos Istorijos. Puslapių 78. Kaina 10c.
- 106—Girtuoklių Gadzinkos, Dainos, Pasakos ir Juokai. Puslapių 31. Kaina 10c.
- 107—Anykščių Šilėlis. Parašė Vyskupas Antanas Baranauskas. Puslapių 16. Kaina 10c.
- 108—Trys Vaideliai. Gedimino Apsilankymas Vilniuje; Miškas ir Keleiviai; Du keliu. Parašė Zemaičių Antanas. Puslapių 14c. Kaina 5c.
- 109—Sventoji Naktis. Kristaus Užgimimas. Trijų Aktų Operetė. Puslapių 32. Kaina 10c.
- 110—Kaip Elziutė Praleido Šv. Jono Dieną. Išleido Kun. A. Milukas. Puslapių 63. Kaina 15c, dabar 10c.
- 111—Raktas Sveikaton ir Laimen. Parašė Dr. Julius J. Bielskis. Puslapių 64. Kaina 25c, dabar 15c.
- 112—Klebonas Kaltas. 4 veiksmų komedija. Parašė Telesporas Janušas. Puslapių 35. Kaina 45c, dabar 25c.
- 113—Lietuvos Geografija su paveikslais ir lietuvių žemėlapiais. Parašė... Klimas. Puslapių 72. Kaina \$1.00, dabar 75c.
- 114—Paslaptys Lošimo Kazyrėmis, arba vienas iš mierių prieš šulėrius. Puslapių 38. Kaina 25c, dabar 15c.
- 115—Selemonas. Išskaitymas laimės išmetimas grudo ant Selemonos nosies. Puslapių 15. Kaina 15c, dabar 10c.
- 116—Mylėkite savo priešus! Apsakaitė iš karų su maoriais Naujojoje Zelandijoje. Laisvai vertė A. Kazakauskas. Puslapių 42. Kaina 25c, dabar 15c.
- 117—Rytai ir Mita. Is rusų kalbos vertė J. Jablonskatė. Puslapių 123. Kaina 50c, dabar 25c.
- 118—Aritmetikos Uždavinys. Vadovėlis aritmetikos pradžiai veiksmams su skaičiais visokio didumo. Parašė Pr. Mašiotas. Puslapių 75. Kaina 25c, dabar 20c.
- 119—Rankvedis laiškas rašyt, arba pamokinimas kaip rašyt laiškus pas tėvus, brolius, seseris, draugus. Puslapių 80. Kaina 35c, dabar 25c.
- 120—Mokinkmes Rašyt. Mokintis rašyt su paaiškinimais akcentų ir rašto ženklėlių. Puslapių 30. Kaina 30c.
- 121—Kiaulių auginimas ir šėrimas. Parašė Jonas Kriščiunas. Puslapių 88. Kaina 25c, dabar 15c.
- 122—Lenkų apštalavimas lietuvoje. Puslapių 264. Kaina \$1.00, dabar 50c.
- 123—Mažas Muzikos Žodynelis. Sutašė Mikas Petrauskas. Puslapių 32. Kaina 25c, dabar 15c.
- 124—Sulaukė. Penkių veiksmų baudžiavos laikų drama su epilogu. Parašė Rapolas Mackevičius. Puslapių 64. Kaina 25 centai, dabar 15c.
- 125—Stasys Pilka. Jauna kuryba. Puslapių 32. Kaina 20c, dabar 10c.
- 126—Kaip Maskolija Persekioja Lietuvą. Parašė Kun. V. Dembskis. Puslapių 15. Kaina 10c.
- 127—Išganymas Vargdienio. Parašė Jonas Šliupas. Puslapių 50. Kaina 25c, dabar 10c.
- 128—Viduriniųjų amžių istorija. Su paveikslais ir žemėlapiais. Parašė P. Lastienė. Puslapių 178. Kaina \$1.00, dabar 50c.
- 129—Biologijos vadovėlis. Parašė M. Stankevičius. Puslapių 164. Kaina 50c, dabar 25c.
- 130—Bažnyčios istorija. Parašė Kun. J. Staugaitis. Puslapių 178. Kaina 80c, dabar 50c.
- 131—Hygiena — Mokslas Apie Sveikatą. Puslapių 132. Kaina 55c, dabar 35c.
- 132—Lietuvaitė. Apsakka. Parašė Juozas Kvietkauskas. Puslapių 296. Kaina \$1.50, dabar \$1.00.
- 133—Stilistika. Vadovėlis literatūros teorijai. Parašė M. Gustaitis. Puslapių 235. Kaina \$1.25, dabar \$1.00.
- 134—Kiek senovės Graikai ir Romėnai prisidėjo pastumėjimui Gamtos Mokslų priekyn? Parašė Dr. Jonas Šliupas. Puslapių 89. Kaina 50c.
- 135—Lenkiškas Angliškas Žodynelis. Puslapių 71. Kaina 30c.
- 136—Pasiakaitimo Knygelė. Puslapių 68. Kaina 25c.
- 137—Pagrindinė žemės ūkio Chemija. Puslapių 91. Kaina \$1.00.
- 138—Sodžionių Teologija. Parašė J. Gerutis. Puslapių 285. Kaina \$1.00.
- 139—Žmogaus Pareigos. Puslapių 245. Kaina \$1.00.
- 140—Imtynės Varguolių su Bagociūis ir Socialistų Suvienyotose Valstijose Platforma. Puslapių 22. Kaina 10c.
- 141—Lietuviškieji Raštai ir Raštininkai. Puslapių 234. Kaina, apdaruose 75c.
- 142—Suvienytų Valstijų Rankvedys dėl Informacijos imigrantams ir svetimišaliams. Puslapių 91. Kaina 20c.
- 143—Lietuviai Ar geraiis keliais žengiamie priekyn? Parašė Dr. Jonas Šliupas. Puslapių 47. Kaina 15c.

Slysdami užsakymus, prašom pažymėt knygų numerius, taip kaip jos sužymėtos šiame kataloge. Visokiais reikalais kreipkitės čia pažymėtu adresu:
Amerikos Lietuvis Knygnas,
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

Lietuvos Spaudos Biuro

Talkos Korespondentų ŽINIOS

ŽIAURIAI KANKINA MERGAITES

Sintautai, šakių aps. — Vilkiškių kaimo ukin. Palubinskas, prieš keletą metų išvykdamas Amerikon, savo didelį ukį paliko valdyti antrajai žmonai. Paliko ukį ir dvi, pirmosios žmonos, mergaites, kurių vyresniajai eina 15 metai. Pamotė yra žiauri moteris ir kiekviena proga baisiai kankina mergaites. Neseniai ji užsidarė duris, pagriebė kastuvą ir kad pradės nieku nekaltas mergaites juo mušti. Nežinia kuo visa tai būtų pasibaigę, jei vyresniajai but nepavykė pro langą pabėgti. Atbėgo ji pas kaimyną visa kruvina sužalota galva, veidu ir nugarą Dabar ji gyvena pas Išdagų kaimo ukin. Koncaitį, nes namo bijo eiti. — Tsb.

PASISTATE URĖDIJA NAMUS

Kretinga. — Kretingos miškų urėdiuja, iki šiol gyvenusi Darbėnuose, persikėlė į Kretingą, į ką-tik pastatytuosius savo namus. — Tsb.

KAMINKRĖTIS PRO STOGĄ IR LUBAS PRAKRIOTO

Šiauliai. — Lapkričio 16 d. kaminkrėtis valė muziejus namų kamina. Bedirbant jam ši darba, lužo stogas toj vietoj, kur jis stovėjo. Pro pasidariusią skylę kaminkrėtis nukrito ant lubų, kurios buvo dar silpnesnės ir už stogą ir taip pat lužo. Tokiu būdu nabagas nukrito stačiai į muziejų ir ko tik neužkrito ant eksponatų. Šis pavyzdys aiškiai rodo, kokiose sutrinėjusiose namuose toks turtingas muziejus yra.

AUGA BAISSOGALIEČIŲ KOPERATYVAS

Baisogala, Kėdainių aps. — Vartotojų b-vė "Laimė" šiemet labai išplėtė prekybą. Be vis didėjančios krautuvės apyvartos, šiemet "Laimė" pardavė 11 vagonų zuperio ir 4 vagonus cemento. Spalių gale ji pradėjo supirkinėti "Lietukiui" javus. Už centn. gerų kviečių moka 14 litų, rugių—8, avių — 7. Tsb.

BILIETAS, KURĮ REIKIA KEISTI NEPIRKUS

Kretinga. — Lapkričio 15 d. kiaske vienas pilietis nusipirkė valstybinės lioterijos bilietą 02547, kuriame parašyta, kad "Pirmosios klasės lošimas įvyks 1932 m. gruodžio mėn. 5 ir 6 d. Neišlošus, šis bilietas turi buti pakeistas iki 1932 m. sausio mėn. 1 d. o išlošus — pinigai išmokami iki 1933 m. kovo mėn. 6 d". Tuo būdu išeina, kad bilietas reikėjo pakeisti dar jo nepirkus, o pirkus jau negalima pakeisti, nes laikas negrįžta.

PABRANGO ŽĄSŲS

Laukuva, Tauragės aps. — Lapkričio 15 d. turguje žąsų kaina buvo žymiai pasitaisiusi. Už gerą žąsį tą dieną mokėjo 8 — 9 litus, tuo tarpu prieš porą savaičių tokia pat žąsis kaštavo tik pusketvirtu lito. Ankščiau žąsis pardavė ukininkai dabar gailisi, nes but per pus tiek daugiau gavę. — Tsb.

GVARANTUOTA VISEIMS KENCNIANTIEMS NUO SKAUSMŲ PILVE Geso — Rugšties Nesuvirškinimo, Etc.

Sunkiausias ligos yra lengva išgydyt dėl PEPSINIC SELTZER arba gražnam pinigūs. Butinai nusipirkt bonką šjandien nuo Jusų Vaistininco arba rašykite: — PEPSINIC SELTZER CO. Worcester, Mass. Atminkite Garantiją

"JUODO KARŽYGIO SUNUS"

K. S. Karpavičius, Lietuviškų istoriškų apysakų kurėjas, rašo savo didžiausią Lietuviškų Karžygiystės Apysakų kurinį, kokio jokis kitas Lietuvių rašytojas dar nepasiekino parašyti. Tos apysakos tilps "DIRVOJE" savaitė iš savaitės per kokius porą metų. Taigi, nepraleiskit progos tų apysakų nepaskaite — tapkit "Dirvos" skaitytojais —

"Dirva" yra didelis, 8 puslapių tautinis savaitinis laikraštis. Metams: Amerikoje \$2; Kanadon \$2.50; Lietuvon ir kitur \$3.00. Reikalaukit numerio pamatymui — dykai.

"DIRVA" 6820 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO

"Amerikos Lietuvis" Spaustuvėje Atlieka Visokius Spaudos Darbus

NAPOLEONAS I

JO GYVENIMAS ANT ŠV. ELENOS SALOS

Parašė

Jonas Katkus, atsargos leitenantas

JONAS KATKUS

„...Tau, Dieve, dangus, o man žemė.“ Tuos žodžius Napoleonas liepė išskalti ant tam tyčia padaryto medalia, kurio vienoj pusėj buvo jo atvaizdas, kitoj — Dievo.“

(Tąsa)

Tokiuose atvejuose arti jo esantiems asmenims jis dažnai sakė: „kaip matote, kad ne kunas, o tik mano siela buvo iš geležies“. Dabar vakarais mažiau kalbėjo, o daugiau skaitė. Jei kartais ir kalbėjo, tai jau neminėjo apie savo praeitį, veiksmus, o tik liedsdavo filosofinius bei tikiybinius klausimus. „Visas pasaulis,“ — sakydavo jis, — aiškiausiai rodyti rodo, kad Dievo Eisybė tikrai yra ir gali to nematyti tik visai protu akli. Kas liečia mane, tai aš Jį labai aiškiai matau visur aplinkuj, Jo visagalią Tiesą jaučiu ant savęs ir nei kiek neabėjoju Jo buvime, nes Jo nebijau. Tikiu, jog Jo gailėstingumas yra lygus neapsakomai didybei, jog nuvykę į Dievo pakalnę, mes rasim musų vidujinių išitikinimų patvirtinimą ir jog ten mums bus užskaityta už blogą ir gerą, lygiai kas čia žemėj apšviestos žmogaus pripažino už gerą ar blogą. Tai Tiesai aš nei kiek neabėjoju ir nežiurint į savo kaltes su ramybe sieloje aš artinuos prieš Aukščiausio Teisingumo. Priešai nušviesdami mano veiksmus kitokiais negu jie tikrumoj buvo, skelbia, kad Kaire (Egipte) aš tikėjau Islamui, gi Popiežiaus akyvaizdoj Paryžiuje — lošiau kataliko rolę. Tame visame gal ir butų šiek tiek tiesos, jei galima butų įžiūrėti mano kreiavatikystę tame, kad kadaise lankiau mahometonų mečetės (bažnyčias). Jose irgi mačiau žmones, kurie su didžiausiu nuolankumu siuntė Amžinai Esybei savo karštas maldas, ir jei tas ne taip mane jaudino kaip kad katalikų bažnyčiose atliekamos pamaldos, tai tik del to, kad prie jų esu pripratęs nuo pat mažens ir kur taip jau nuodėmingi žmonės lenkėsi prieš Dievišką sostą. Kiekviena tikyba, bile ji tik nėra pagoniška, verta pagarbos. Mes gi krikščioniai stovime daug aukščiau už kitus, nes tikime ton tikybon, kurios šaltinis randasi gryniausioj moralėj. Ir jei jau kiekviena tikyba turi būti gerbtina, tai mes ytin daugiau turim gerbti savo tikybą, nes kiekvienas turi gyventi ir mirti toj tikyboj, kokioj jo motina jį išauklėjo. Tikyba yra maža likinio dalelė. Ji sudaro su žeme, papročiais, teise ir su viskuo tuo ką suprantame šventu vardu tevyne, vienumą; tad niekad nuo jos negalima atsilikti. Be galo mane pykdyno, kada konkordato sudarymo metu, seni revoliucionistai įkalbinėjo man su visa Prancuzija pereitį į protestantizmą. Man tada rodėsi, jog norėta, kad aš atsiskakyčiau nuo savo kilmės ir pasidaryčiau anglu arba vokiečiu.“

Napoleono draugai matydami, kad jo sveikata smarkiai eina menkyn, o jis pats nedasileisdavo prie savęs jokio gydytojo, tad jie visi kiek galėdami pradėjo įkalbinėti jam, kad darytų daugiau judėjimų. Išsyk iš jų patarimų juokėsi, bet vėliau paklausė, ir tiesa, jie atnešė jam kuo geriausių pasekmių. Veidas pasidarė gyvesnis, akys vėl pirmykščiai sužibėjo, nuo kojų patynimai pranyko... Jo kamardinėris Marchand, kuris Napoleoną mylėjo kaip tėvą, tiesiai negalėjo paslėpti savo džiaugsmą. „Mano sunau, — atsakė jam Napoleonas — man be galo malonu matyt tavo džiaugsmą, bet kartu yra ir liudna kad tu

apsirinki: tai yra paskutiniai mano sveikatos pragiedrėjimai“.

Ir tikra tiesa tuo syk ji buvo pasakyta. 1819 m. pradžioj po trumpos sveikatos pagerėjimo, Napoleoną vėl pradėjo kankinti stiprus vidurių skaudėjimai, blogas apetitas, dažni vėmimai, apalpipai ir tam panašiai. Tų pačių metų gale, jis iš savo kambario jau ir visai neišeidavo. Dežuruojantis karininkas su dideliu rūpesčiu galėjo matyti Napoleoną ir budavo atsitikimų, kad budri sargyba net per kelioliką dienų visai jį nematė. Tada gubernatorius sugalvojo sekantį dalyką. Iki šiol visą Napoleono korespondencija buvo jam įteikiama per maršalką Bertrand'ą, gubernatorius gi įsakė pasiuntiniui atidavinėti tiesiai Napoleonui į rankas. Apie tą naują parėdymą, jis net tyčia pasiuntė vieną karininką pranešti, kuris atvykęs į Longwood pareikalavo prileisti prie Napoleono. Pranešta pastarojam. Tuomet Napoleonas visiems savo draugams ir tarnams davė parėdymą, kad nieko į jo kambarį neįleisti. Tikėdamas, kad gubernatorius norės pavartoti jėgą, nutarė taip pat pasielgti kaip karolius XII „vis vien — sakė jis — ar mirti ginant savo garbę, ar toliau kentėti lovoj: tad geriau jau pirmą pasirinkti. Įsakė užtaisyti savo ginklus, ta patį liepė padaryti ir kitiems ir nutarė į kiekvieną, kas tik su jėga pamėgins atidaryti duris, paleisti kulipką. Netrukus į Longwood atvyko pats Lowe Hudson. Jis norėjo sužinoti, kodėl nepildomi jo įsakymai. Jam atsakė, kad prie imperatoriaus nustatyti papročiai, jokiū būdu nebus laužomi. Gubernatorius labai supyko ir išvykstant pareiškė, kad nors ir priseis jam pavortoti jėgą, bet Britų valdžios įsakymai turės būti išpildyti. Sekančią dieną karininkas jau atvyko su sustiprintu eskortu. Jis pareikalavo, kad nuvestų jį pas Napoleoną, kuriam turėjo atiduoti korespondenciją. Tačiau nepaisant griežtų jo reikalavimų, nieks nei megint ne megino juos išpildyti. Jis bėgiojo po koridorį, beldėsi į visas Napoleono kambarių duris, bet nieks jam neatidarinėjo. Napoleonas laikant prie savę užtaisytus pistoletus, ramiai skaitė knygą. Visi namiškiai taip jau buvo pasiruošę, ir jei tik atvykęs karininkas mėgintų vartoti jėgą, tai jie, kaip vienas, pultų ginti savo poną, ir gal tuo pačiu pagreitintų savo belaisvės galą. Bet karininkas matydamas, kad nieko nepes, sėdo ant arklis ir neišpildęs įsakymo išvyko.

Del nuolat menkyn einančios Napoleono sveikatos, iš Europos pareikalauta dviejų kunigų ir gydytojo, kurie 1919 metams baigiantis ir atvyko. Gydytojas buvo žmogus dar jaunas, italų kilmės, bet gana apšviestas. Iš kunigų — vienas senas, kadaise buvęs Meksikoj, misijonierius kun. Bounavita ir kitas jaunas kun. Vignale. Abu, kaipo žmonės, buvo geri, tik be aukšto mokslo ir mažo gabumo. Su gydytoju Napoleonas dažnai kalbėjosi, leisdavo jam savo sveikatą tirti, tik nepriminėjo jokių vaistų, sakydamas, kad geriau velija mirti nuo ligos negu nuo vaistų. Kai kada kalbėjosi ir su kunigais, bet jis jiems užduodavo tokius klausimus, kad jie joku būdu negalėdavo jam tinkamai atsakyti.

(Daugiau bus)

MINERALINIAI LIETUVOS TURTAI

Rašo Dr. Č. Pakuckas

Mūsų krašte brangiųjų mineralų, kaip sakysime deimantų, rubinų, šafyrų ir kitokių brangių akmenų nepasitaiko.

Iš pusiau brangiųjų mineralų turime gintarą, šiaurės auksu vadinamąjį. Tiesa, ir jo turime nedaugusia, bet vis delto iš Kuršų marių kasant bageriais ir surenkant išmetamą po audros iš Baltijos jurų, susidaro ne visai mažas kiekis. Juk Lietuvoje turim net devynias gintaro apdirbimo įmones. Iš jų šešios Palangoje, dvi Klaipėdoje ir viena Kretingoje. Per metus Lietuvoje apdirbama gintaro žaliavos apie 6000 kilogramų. Viso apdirbimo gintaro mums neužtenka savo, gauto Lietuvoje, tenka dar pirktis žaliavos Vokietijoje.

Per metus vidutiniai išeksportuojame gatavų gintaro dirbinių apie 700 kilogramų, 300.000 litų sumai ir žaliavos ar pusiau apdirbtos gintaro — apie 4.000 kilogr. 50.000 litų sumai.

Šiaurės Lietuvoje yra nemaži klodai gipso. Gipsas pasauly naudojimas daugeliui dalykų. Jis vartojamas statybos reikalams, o ateity gal bus galima išnaudoti gaminant sieros rūkštį.

Druskos pas mus taip pat yra. Jos yra žemėj pietinėj Lietuvoje, tik, rodos, gana giliai, ir vargu, ar išsimokėtų eksploatuoti šis pigus mineralas. Tiesioginė jo vertė mūsų krašte palieka neaiški, bet netiesioginiai esama druska naudojamės — butent, mūsų mineraliniais šaltiniais. Tokių mineralinių šaltinių turime Birštone ir Stakliškėse. Birštono šaltiniai išnaudojami gydymui, ir tuo atžvilgiu jie mums suteikia ne menko pelno. Šiaurės Lietuvoje turime kitos prasmės šaltinių, butent: turtingus sierą. Tai yra apie Biržus — Pasvalį, mūsų gipso rajone. Sutvarkę, galėtume naudotis gydymuisi nuo reumatizmo, neišleidžiant tam reikalui pinigų į užsienius.

Svarbiausiu mūsų žemės turtu, bent savo kiekiu ir praktiška reikšme, reiktų laikyti, mano manymu, kalkes.

Kalkės yra svarbiausias daiktas cemento gamybai. Miestų statybai vykstant, išleidžia dideles pinigų kruvas gabenant cementą iš užsienių, mat Lietuvoje nėra fabrikų tai statybos medžiagai pagaminti, o žaliavos savam krašte tikrai užtektų. Juk Lietuvos kalkės šiaurės Lietuvoje yra

geros rūšies ir tam tikslui visiškai tiktų. Latviai iš tos pat rūšies kalkių gamina pas save nepaprastą cementą. Be šitų šiaur. Lietuvoje kalkių, mes turime dar nemažą kalkių kiekį baltos kreidos pavidale, Nemuno pakraščiais Jurbarko apylinkėse ir kitur.

Turime čukraus fabriką ir žadame statyti dar daugiau, o cukrų gaminant reikalingos kalkės, kurių mes irgi gabenamės iš užsienių, tuo tarpu mūsų cechšteino perijodo kalkės yra labai grynios ir tikrai tiktų šitam reikalui, tik reiktų organizuoti savo kalkių išnaudojimą. Musų cemento statybai reikalas negreit sumažės, nes, miškams mažėjant, ir kaimai bei miesteliai ima statytis namus iš plytų ir cemento.

Kita vertinga statybos medžiaga tai Lietuvos molis. Jį jau išnaudojam, gamindami plytas, bet ateity dar daugiau galima bus praplėsti tą molio dirbinių gamybą, nes, be plytų gaminimo, galima butų išplėsti keramiką plačiu mastu. Medžiagos gerumo atžvilgiu tiem tikslam yra nepaprastos, pas mus pasitaiko ugniai atsparių molių, iš kurio galimas vertingų plytų gaminimas.

Kalbėdami apie vertingas statybai medžiagas, negalime užmiršti ir savo smėlio. Mes jo turime nemažiau kaip molio. Tik jis mažiau išnaudojamas. Iš gero gryno smėlio mes galėtume gaminti stiklą, bet tiems tikslams mūsų smėlis kol kas dar nenaudojamas. Jeigu kur ir yra koks fabrikėlis, tai ir tas net smėlį atsigabena iš užsienių, aiškindami, kad mūsų smėlis netinkamas. Tinka, tik reik jo paieškoti, bet nereik norėti, čia pat pasistačius fabrikėlį ant molėto kalno, pasiųsti iš tos pat vietos ir smėlio kiek reikiant.

Iš pasitaikančių naudingų dalykų reik paminėti geležies rudą. Šitos medžiagos Lietuvoje yra nedaugiausiai, bet yra.

Beveik apytikriai galime tvirtinti, kad mes neturime vertingos medžiagos pramonei, anglies, bet jos vietoj turime durpių. Nors tai yra prastesnė medžiaga, bet jį turime nemenkus plotus. Durpynai iš dalies jau išnaudojami, o ateity galėtume dar daugiau išplėsti jų išnaudojimą. Tik reiktų pritaikinti savo fabrikai durpių kurui, bet ne anglių. — „Verslas“.

VILNIAUS ALBUMAS su LIETUVOS ISTORIJA

Ta brangi knyga, Vilniaus Albumas, drauge kurioje telpa Lietuvos Istorija tarpe 13-to šimtmečio ir šių dienų. Verta kiekvienam lietuviui ją įsigyti kaip brangų Lietuvos dokumentą.

Ši knyga parduoda po \$4.00 ir \$5.00, bet dabar, einant mūsų knygyno knygų išpardavimui nupigintomis kainomis, mes tą knygą — Lietuvos Albumą pasiūsim tam, kuris mums prisijus \$2.

Am. Lietuvis Knygynas

14 Vernon St.

Worcester, Mass.

LIETUVOS ŽINIOS

Tauragė. — Neseniai Tauragės apskritys savivaldybės ligoninė persikėlė į savo rūmus. Rumai buvo statomi visą vasarą ir pastatyti labai gražus. Jų statyba su visais įrengimais atsiėjo apie 600.000 litų. Ligoninė normališka yra 60 lovų, bet reikalui ištikus, šis skaičius galės būti padidintas iki 80. Naujieji ligoninės rumai yra gražiausias trobesys visame mieste. — Tsb.

NUDŽIUGO DAŽNIAU LAIKRAŠTĮ GAUDAMI

Alvitas, Vilkaviškio aps. — Kol „Musų Rytojus“ svarstė klausimą eiti du kartus per savaitę ar ne ir tuo reikalu ankietomis klausė skaitytojų nuomonės, daugelis šios vietos skaitytojų abejojo, ką čia atsakyti: gera butų du kartus savaitėje laikraštį gauti, bet ir 7 litų gailoka. Tačiau dabar, kai laikraštis iš tikrųjų pradėjo du kartus per savaitę eiti, visi patenkinti ir pirmąjį, kalbama prasme persitvarkiusį numerį su džiaugsmu gavo. Lapkričio 15 d. čia buvo gautas pirmasis, 46, persitvarkiusio „M. R.“ numeris, kurį sekancią dieną, t. y. trečiadienį, beveik visi šios apylinkės skaitytojai jau gavo. Tsb

PAŠTO NESUTVARKO

Balbiariškis, Marijampolės. — Miestelis nuo Kauno yra 42 kilometr. atstu ir susisiekiama atžvilgiu labai gerą vietą; autobusai kasdien eina į Kauną ir iš jo ateina. Tuo budu paštui, rodos, geriausios sąlygos butų, bet taip nėra. Nors teoretiskai paštas į Balbiariškį gabenamas 6 kartus per savaitę, bet korespondencija ir laikraščiai iš Kauno gaunami tik į trečią dieną. Tai jau bloga dienraščių skaitytojams, pikta ir „Musų Rytų“ skaitytojams, nes daug tolimesnių vietų skaitytojai „M. R.“ gauna ankščiau, kaip Balbiariškiečiai. — Tsb.

SVARBI SUTARTIS SU BRAZILIJA

Kaunas. — Neseniai Lietuvos valdžia pasirašė sutartį su Brazilijos valdžia, kuri pasižadėjo sulginti Lietuvos piliečius ir jų draugijas su savo krašto piliečių ir draugijų teisėmis. Ši sutartis yra labai svarbi Lietuvos išeiviams Brazilijoje ir naudinga Lietuvai, nes ji dar aptaria prekybos galimumus. Lietuva į Braziliją galės be didinto maito įvešti linus pakulas, avizas, odas, žąsų taukus, sviestą, skalsiagrūdžius, raudonąją pušį, pokastą, fanerą ir kitokias prekes. — Tsb.

KO TIK NEIŠNUODIJO TILŽES MIESTO GYVENTOJŲ

Tilžė. Lapkričio 19 d. — Tilžė pergyveno vieną didžiausių pavojų. Tą dieną vakare geležinkelio stoty prakiuro nuodingujų dujų ištisas vagonas. Garuodamos iš vagono dujos pradėjo kilti ir augti pavidalu gelsvai žaliai debesio ir slinkti miesto linkui. Buvo tai labai pavojingos chloro dujos, kurios miesto vis tik nepasiekė, nes vėjas pūtė jas į šalį, Nemuno linkui. Tačiau pakeliui vis tik jos pagavo per 50 žmonių. Tokio pavojaus akivaizdoj, mieste buvo kilusf baimė ir sumišimas, nes gyventojai nežinojo iš kur jis kyla. Nuolatos jie gąsdinami dujų puolimais pamane, kad miestą iš tikrųjų kas puola. Gyventojų sumišimą dar didino dirbtuvių švilpukų kaukimas ir dažnas sanitarinių automobilių važinėjimas su klykiančiomis dujų aukomis. Dujos, pasirodo, buvo vežamos į popieriaus fabriką. — Tsb.

PADEDA NUO LEDŲ NUKENTEJUSIEMS

Joniškis, Šiaulių aps. — Praėjusią vasarą nuo didelės audros su ledais labai nukentėjo Spirakių, Pročiūnų ir kiti kaimai. Paskirtoji komisija tuos nuostolius įvertino ir padarė atitinkamus žygius, kad nukentėję paramą gautų. Valsčiaus taryba taip jau nutarė per seimūnus parinkti nukentėjusiems aukų. Aukus nutarta rinkti pinigais ir daiktais: po 5 kilogr. nuo ha. žemės arba kiek kas gali. Ukininkai, kiek kas galėdamas aukoja, nes nuo tokių nelaimių niekas neužtikrintas. Kaimynų nelaimėj paremus, reikalui ištikus, bus vilties ir iš jo paramos susilaukti. Aukotojai bus surašyti ir jų sąrašai padėti į valsčiaus archyvus, kaip istorinis pavzdyvis.

NEMOKSLUMAS TARPE SVETIMTAUČIŲ

Kuomet nemokslumas veik nežinomas tarpe Amerikos kanadiečių, danų, švedų ir norvegų, tačiau jis yra labai rimta problema tarpe imigrantų atvykusių iš Azoros, Portugalijos, Italijos, Lietuvos ir Lenkijos, parodo ką tik išleistas Cenzo Biuro paskutinės statistikos apie nemokslumą tarpe svetimtaučių gyventojų.

Cenzos daviniai rodo, kad padarytas žymus progresas apgalėjimui nemokslumo, bet vistiek aukšta rata nekuriuose šalies dalyse ir tarpe nekurių gyventojų. Visoje šalyje, 4.3% arba beveik 4,284,000 žmonių dešimtis metų ir viršaus nemokėjo skaityti ir rašyti anglų kalba arba kita kalba 1930 m. 1920 metais 6% žmonių virš 10 metų buvo bemoksliai.

Smulkios nemokslumo statistikos yra ypatingai naudingos, nes teikia pagelbą apšvietos agenturoms koncentruoti visas pastangas kur jos labiausiai reikalingos. Taip, imant dalis, pasirodo kad 2.7% gyventojų šiauriose, ir tas pats nuošimtis vakaruose, yra bemoksliai, prieš 8.2% gyventojų pietuose, kur nemokslumas tarpe juodųjų dasiekia net 19.7%. Šiauriose, nemokslumo problemas yra mokyt svetimtaučius, tarpe kurių net 10.5% nemokėti prieš 4.7% tarpe negrų ir 0.6 nuošimčių vietinių baltų, kurie negali skaityti ir rašyti. Tas ypatingai yra faktų dideliuose miestuose. Pav., iš 265,000 bemokslų New Yorke 1930 m., suvirš 242,000 buvo svetimtaučiai, ir iš 21,000 bemokslų Bostone, 19,700 buvo svetimtaučiai.

NEMOKSLUMAS PAGAL ŠALIES GIMIMĄ

Buvo 13,217,000 svetimtaučių baltų asmenų 10 m. ir viršaus Suv. Valstijose 1930 m., iš kurių 1,304,084, arba 9.9% buvo bemoksliai. Žemiausias nuošimtis nemokslumo (ne virš 1%) rastas tarpe svetimtaučių iš Skotijos, Anglijos, Kanados, Newfoundlandijos ir Danijos. Šalys turinčios augščiausius nuošimčius bemokslų tarpe savo tautiečių buvo žmonės iš Azorės, su 36.9%; iš Portugalijos su 34.7%; iš Italijos su 25.3%; iš LIETUVOS su 24.5%; iš Lenkijos su 19%. Nemokslumo rata gimusiems Jugoslavijoj buvo 15.6%; iš Ispanijos 14%; iš Čekoslovakijos 12.8%; iš Meksikos 11.8%; iš Rusijos 11.3%; iš Vengrijos 9.8%; iš Finlandijos 6.3%; iš Vokietijos 3.2%; iš Norvegijos 2%; ir iš Švedijos 1.5%.

NEMOKSLUMAS PAGAL METUS

Nemokslumo informacijos pagal žmogaus metus, arba senumą, svarbiai surištos su tyrinėjimais apie augusių žmonių gabumus mokintis. Pasirodo, kad daugumas bemokslų yra tų metų, kuriuos garsiausi psichologai nurodo, kad pilnai gali įgyti pradinį mokslą.

Tokiu būdu, tarpe 1,769,705 Amerikos gyventojų 10 metų senumo ir viršaus, kurie gimę Italijoj, 447,831 negalėjo skaityti ir rašyti (visiškai). Iš visų bemokslų 6,814 buvo nuo 10 iki 24 m. senumo, 184,571 nuo 25 iki 44 m. senumo, 201,711 nuo 45 iki 64 m. senumo, ir 54,465 — 65 m. ir daugiau. Paskutinę grupę daugiausia kaip pusę vyrų ir moterų italų tautos buvo bemoksliai.

Bet tai vienintelė grupė, kurioje mažai galima išnaikinti nemokslumą. Visi kiti gali mokintis su pagerintais budais ir gal greitai išmokyti skaityti ir rašyti.

PASTANGOS IŠNAIKINTI NEMOKSLUMĄ

Svarbios ekonomiškos ir sociališkos priežastys naikina nemokslumą Suvienytose Amerikos Valstijose. Šiomis dienomis likimas nemokintų, ypatingai yra sunkus. Nekurių moderniškos šapos ir fabrikai paluosuoja arba visai nesamdo bemokslų, tos vietos reikalauja, kad darbininkai galėtų tiek suprasti anglų kalbos, kad galėtų paskaityti paprastus ženklus, sako, kad tas reikalas yra neįsipašakytos svarbos, kad pagerinti darbus ir išvengti nelaimingų atsitikimų. Nors pašalpinės organizacijos ir nedaro skirtumo tarpe mokytų ir nemokytų svetimtaučių, bet visgi bemoksliai sulaukėti nuo pilietystės — jie negali tapti Amerikos piliečiais. Ir vėl bemoksliai negali pasinaudoti sociališkais įstatymais kaip "senųjų pensijomis", "motinių pensijomis", nes toki žingsniai apsaugoja tik Amerikos piliečius.

Buvo vestas interesingas išbandymas, mokinant svetimtaučius bemokslus, New Yorke miesto vakarinėse mokyklose. Vakariniai moksleiviai turi savo Draugystę, kuri bendrai su Viršinių ir Mokytojų Draugyste, įvedė vaju naujų studentų prirašymui. Patys moksleiviai veda prirašymo darbą savo apilinkėse. Jie turi prikaltinti visus, kurie tik negali naudotis apšvieta arba nori toliau tęsti mokslą. Piniginiškos dovanos duotos tam moksleiviui, kuris pritraukia arba prikalbina daugiausia naujų studentų. — FLIS.

KĄ SAKO SUSISIEKIMO MINISTERIJA APIE NAUJĄ GELEŽINKELĮ

Rudenį atidarytasai Telšių — Kretingos geležinkelis labai sudomino Lietuvos visuomenę. Apie jį kalbėta kaip apie didelį darbą, padirbtą bėgy kelis paskutiniųjų metų ir baimintasi pradėjusiais reikštis darbo netobulumais, ypač dėl Salantos pylimo slinkimo. Laikraščiuose pasirodė visa eilė straipsnių, kuriuose buvo išrodinėjamos ne tik darbo netobulybės, bet ir tai, kad tas darbas esąs per brangus, kad darbai atiduoti užsienio bendrovei, kai tuo tarpu savieji rangovai galėję geležinkelį net pigiau pastatyti ir, kad tokio didelio darbo, kaip geležinkelio statyba, atidavimo tvarka buvusi greita, nes varžytynės žinojė tik kelios, tuo besidominčios firmos. Nors šitie teigimai susisieki ministerijos, arba jos valdininkų ir buvo ginčijami, bet mažai kai jie tikino. Ilgainiui apie tai pradėjo sklįsti ir visai įtartini užmetimai dėl to geležinkelio, iki pagaliau tas dalykas nebuvo pagrindinai išaiškintas.

Prieš Kalėdas susisieki ministerijos generalinis sekretorius inžin. Jankevičius priėmė spaudos atstovus ir jiems tuos klausimus pustrėčio valandos

aiškino. Iš klausius jo paaiškinimus, susidarė visai kitokis įspūdis. Pasirodo, kad visi tie neaiškumai dėl geležinkelio statybos yra kilę tik dėl to, kad susisieki ministerija laiku nepainformavo spaudos, o per ją ir visuomenės. O to nepadarė ministerija dėl to, kad ten vyruvusi nuomonė, jog tokie specialūs techniškai klausimai, kaip geležinkelio statyba, gali tik inžinierius ir bendrai, žinovu interusuoti. Dabar, kada paaiškėjo, kad visuomenė gyvai domisi ir tokiais klausimais, atėity ji bus informuojama per spaudą. Iš inž. Jankevičiaus pareiškimo čia bus paminėta tik kai kurie, labiau reikšmingi dalykai.

Geležinkelio istorija siekia 1920 metus, bet reali jo pradžia bus tik nuo 1924 m. Nesant galimybių iš karto pastatyti visą geležinkelį Amaliai — Telšiai — Kretinga, minėtais metais nusistatyta statyti nors jo dalį. Darbas buvo varomas ukišku būdu, tik pats svarbiausias, išleidžiant didesniųjų geležinkelio trobesių statybą. Per trejus metus ši geležinkelio dalis buvo baigta ir 1927 metais Telšiai sujungti su Amaliais.

PASKUTINIS TRUBADURAS

Jilson Setterskurs didžiuojasi savo kilme iš anglų-saksų giminės nuo Kentucky kalnų, išvykko į Angliją dainuot savo tautos liaudies dainas.

Geležinkelis buvo 56 kilom. ilgio, pastatyti kaštavo 8.980.000 arba vienas jo kilometras — per 160.000 litų.

Besirūpinant toliau šitą geležinkelį tiesti, buvo pasirinkta danų "Hojgards ir Šulc" firma, kuri sutiko pigiau už kitas klaustas firmas geležinkelį pastatyti ir geresnes paskolos sąlygas duoti. Ji geležinkelį statė skolon, išsimokėtinai per 8 metus, imdama palukanų, nepilnus, 7%. Kadangi ši firma buvo kartu rangovas ir paskolos davėjas, dėl to jai ir negalima buvo pritaikyti įprasta varžytynių tvarka.

Vietiniai rangovai skelbtą dieną savo pasiūlymo neįteikė, bet tik keliom dienom prasilinkus. Nors jie ir pigesnė kainą buvo pasiūlę, bet daugiau reikalavimų susisieki ministerijai statė, kuriuos pinigaiškai įvertinus pasirodė siulomos kainos visai mažas skirtumas. Priėmus dėmesin iš užsienio tiekiamą kreditą ir techniškų priemonių pas vietinius rangovus stoka, jų pasiūlymo atsisakyta ir geležinkelis statyti atiduotas minėtai danų firmai.

Darbu ka nos buvo nustatytos vaduojantis tolygiais darbais, vietos sąlygomis ir kita. Patyrimo ministerija tuo atžvilgiu turėjo statydama Kazlų — Rudos ir Amalių—Telšių geležinkelius. Pagal to meto, kada geležinkelio samata buvo sudaryta ir sutartis pasirašyta, įvairių darbų kainos yra neaukštos, bet palyginus jas su pastarųjų metų kainomis, skirtumas bus, nors ir nedidelis. Tik 1932 metais įvairių statybų kainos Lietuvoje atpigo, šiaip, jos laikėsi pastoviai.

Galley 2 Ts. žinios z

Telšių—Kretingos geležinkelis, turįs 71 kilometrą ilgio, su visais tiltais ir trobesiais, tik be bėgių, tiek kaštavo: firmai už darbų 17.900.000 litų ir susisieki ministerijai už įvairius ukio būdu dirbtus darbus, daugiausia, administravimą, — 4 milij. litų; viso — 22 milij. litų. Tuo būdu šio geležinkelio kilometras pastatyti kaštavo, vidutiniškai skaičiuojant, 310.000 litų, o samatoj buvo numatyta 314.000 litų. Skirtumas brangumo šios dalies geležinkelio, kaip Amaliai—Telšiai yra susidaręs dėl to, kad vieta yra labai kalnuota ir reikėjo daug tiltų statyti; taip jau statyta ir reikalingi geležinkelio trobesiai. Pažymėtinas Salantos tiltas, kuris yra didžiausias ir aukščiausias, nes tik pylimas ties juo siekia 27 metrus aukščio.

Zemės slinkimas. Naujai supiltų pylimų slinkimas arba sėdimas yra neišvengiamas, nes tai priklauso nuo piliamos žemės savybių. Molis tuo atžvilgiu yra labiausiai nepastovus. Taigi Salantos pylime yra nuslinkę žemės, net 28.000 kubm. Kadangi tai įvyko prieš geležinkelį priimant, tai šitą žemės nuslinkimą turės atstatyti firma. Nauji pylimo slinkimai taip jau yra galimi, bet gal tik ne tokie dideli.

Garantijos. Firma yra davusi garantiją tiltams ir vamzdžiams 2 metų, o trobesių — 1 metų. Žemės darbams niekas niekur garantijos neduoda, dėl to jos ir čia nebuvo. — Tsb.

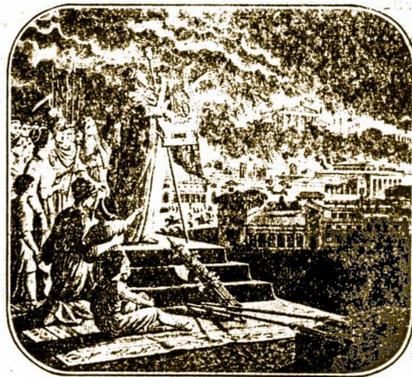
LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVI

5,000 Skaitytojų Vajus Baigiasi; Pasiskubinkit Gaut Dovanas!

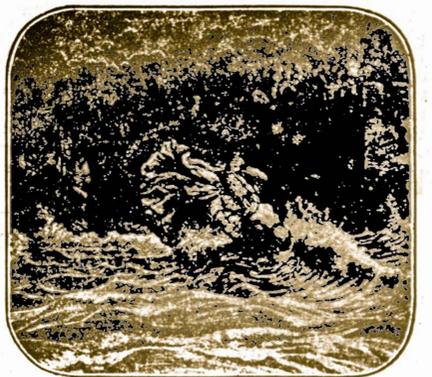
Kas dabar užsirašys "Amerikos Lietuvi" metams ir prišius \$2., tas gaus DOVANAI \$2.40 vertės Istoriją Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėje ir Pasaulinėje Karėje su Lietuvos Kariuomenės Priedu. Su Žemėlapiu. 193 dubeltavi puslapiai — pavieniai su priedu, 456 puslapiai. 134 paveikslai.

Apie tos knygos vertę, kurioje tilpsta Istorijos Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėj ir Pasaulinėj Karėj, daug čia nekalbėsime, tik trumpai pažymėsime, kad iš joje aprašytų kariškų baisinybių daug nepaprastų įspudžių įgysit, daug iki šioliai jums nežinomų dalykų patirsit.

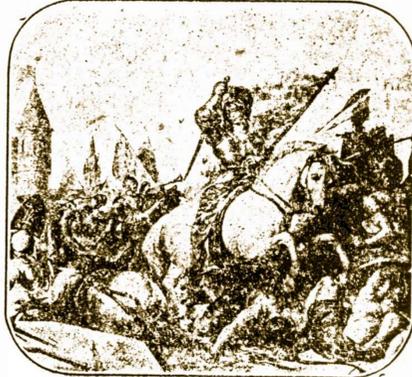
Čia talpinam tik kai kuriuos paveikslus, tilpstančius Istorijoje Žymiausių Europos Tautų Kariavusių Senovėje ir Pasaulinėje Karėje. Gi tilpstančias prie paveikslų istorijas Paliekame Dovanų Knygoje del tų, kurie taps "Amerikos Lietuvis" skaitytojais.

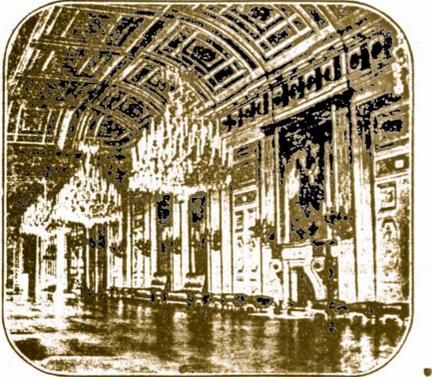
Neronas, vienas iš blogiausių Romos imperatorių skambina kankles laike degimo Romos miesto.

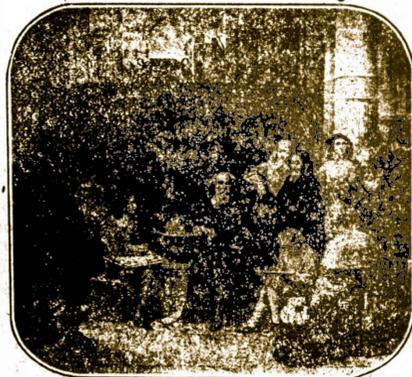
Imperatorius Fredrikas Barbarossa, prigeria bandyme pereiti per upę Palestinoje, į pabaigą 12-to šimtmečio.

Orleano Mergelė, Joanna d'Arc

Didėji salė Versailles palociuje

Galileo, garsus italų mokslininkas mokina, kad žemė sukasi aplink saulę.

Skerdynė protestonų, šv. Baltromiejaus naktyje, 1572 m.

Tos knygos padarymas lėšavo virš dviejų tukstančių dolerių (\$2,000.) Bet dabar, norėdami "Amerikos Lietuvi" išplatinti, atiduodam ją savo skaitytojams už DYKĄ. Užtaigi kviečiame visus mūsų skaitytojus ir rėmėjus ateit mums į talką išplatinti "Amerikos Lietuvi" tarpe čia bei užsieny gyvenančių savo draugų pažįstamų. "Amer. Lietuvis" prenumeratos kaina užsieny truputį didesnė, todėl maloniai prašome jos prisilaikyti: į Kanadą—\$2.50; į Lietuvą — \$3.00 metams, su Dovanomis ir persiuntimu.

Jeigu kam ir nepasisektų prikaltinti mums vieną - kitą naują skaitytoją, tai prašytumem nors sau pasinaujint ant ilgesnio laiko; DOVANOS vis tiek bus prisijustos už Jusų pasidarbavimą, o sykiu ir už palaikymą Lietuviškos Spaudos Reikalų. Rašykite —

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET, — WORCESTER, MASS.

Vietos žinios

Kita Dr-ja Pasiekė Kvotą

Pirmadienį, sausio 16-tą, Šv. Kazimiero draugija laikė savo mėnesinį susirinkimą, pirmininkaujant V. Kupstui. Susirinkimo nedidelis narių skaičius. Laikė susirinkimo daugiau narių užsirašė "Amerikos Lietuvių" ir tuomi pasiekė užbrėžtą kvotą. Kaikurie nariai užsimokėjo ar pridavė savo vardus susirinkime, gi kiti užsimokėjo "Amerikos Lietuvių" redakcijoj. Taigi visi, kurie užsimokėjo galės gaut pažadėtą knygą dovanai, o kiti kurie tik vardus pridavė ar dar ketina užsirašyti, dar galės tą padaryti iki ateinančio Šv. Kazimiero draugijos susirinkimo. Todel pasiskubinkite ir pasinaudokite proga ilgiau nelaukus, nes po sekančio susirinkimo, kuris įvyks vasario mėnesio pradžioje, dovanos išsibaigs ir laikraščio kaina pasiliks po senovę — \$1.50 metams.

Užtaigi dabar yra kviečiami Šv. Kazimiero dr-jos nariai, kurie užsimokėjo savo prenumeras per draugijos rašt. Antan Bernotą, ar per Amerikos Lietuvių ofisą, ateit ir pasiimt dovanų knygą. Knyga jau suviniota ir užadrosuota. Kreipkitės Amerikos Lietuvių, 14 Vernon St. Reporteris

Pinetcki ir Gansonas Pergalėjo Savo Oponentus

Sulauždamas visas ristinų taisykles, Leon Pinetcki, iš Lenkijos, parmetė Jack Washburn iš Kalifornijos, du kartų į 11 minučių laiko, kol žiūrėtojai garsiai šukavo iš susijaudinimo. Pirmiausia Washburn buvo parmetas į 9 minutes, 10 sekundų. Lenkas tada buvo baisiai įpykęs. Mat, Jack Washburn yra praręs ne tiek imtis, kaip spirti ar mušti savo oponentą. Tačiau Pinetcki buvo ne tas, kuri Washburnas galėtų mušti. Pinetcki yra milžinas ir tykaus budo žmogus. Bet Džiako nešvari taktika pakeitė jo būdą, ir jis akimirksniu buvo pasirėngęs bile ką padaryti, kad atkeršintus savo priešui už nesilaikymą ristinėms nustatytų taisyklių. Jis

vienu pasimokymu 4 ištrenkė nuo ristinų arenos per virves. O burys policistų tik suko ratu nelyginant vilkai, tačiau neišdrysto nė vienas iš jų įtužusį ristiką suvaldyti.

Kada abudu vėl sugryžo ristikis, Pinetcki ir Washburn pradėjo iš naujo žiaurias taktikas, kokių jau buvo seniai matyt Mechanics svetainėje. Abudu viens kitą smarkiai mušė. Ypač lenkas taikėsi labiau sužeisti Washburno skaudančią dešinę ranką. Galutinai lenkas parmetė savo oponentą ir tuomi užsibaigė jūdvių ristinės.

Jack Gansonas, lietuvis stipruolis supliekė Gene Ledoux, francuzą į niekus ir laimėjo ristinę po 14 minučių, 40 sekundų dvi kovos. Šios ristinės buvo įdomios ir gyvos.

Padėka už Užuojautą

Mirus mano brangiai žmonai, Magdei Giliutei Bobinienei, visi mūsų giminės, draugai ir pažįstami suteikė mums labai daug reikšiančią užuojautą ir pagūdą. Giminės teipgi priglaudė mažą sunelį Artūrą, likusį be motinos. Magdė Bobiniene padėjo iš Vidgirių kaimo, Kalvarijos, Lietuva. Šia proga tariam širdingiausių ačiū visiems tiems, kurie atsilankė į namus laike pagrabo, prisuntė gėlių ir mišų aukas ir lydėjo į kapines.

Feliksas Bobinas

Gardumynų Parduodimas

Moteryų Sąjungos 5-ta kuopa rengia nepaprastą gardumynų išpardavimą, šeštadienį, sausio 21-ą dieną. Šios kuopos narės, kurios yra pagarsėjusios kaip gabios šeiminingės iškeps kuo skaniausius pyragaičius, tortus, pyragus, duoną ir visokių įvairumų. Išpardavimas bus per visą dieną šeštadienį, Barnard, Sumner ir Putnam krautuvė prie Main g-vės. Kurie busite mieste, skaitlingai atsilankykite į viršminėtą krautuvę, nulipkite laiptais į žemutinį aukštą ir rasite išpardavimą. Pageidaujama, kad kuo daugiau lietuvių atsilankytų ir paremtų lietuvių moterų draugiją. Rengėjos

Įvyko Linksmas Vakaras

Moteryų daugija vardu Šv. Marijos Vardo surengė labai puikų vakarą, pereitą sekmadienio vakare, sausio 15-tą dieną. Vakarą gana pasekmingai nusisekė, žmonių buvo atsilankę mažai, gi kurie atsilankę gana gerai palinksmo, pasijuokė ir išgirdo gražių dainų, kurias sudainavo mūsų vietiniai gabūs artistai. Tiktai gaila, jog iš teip milžinės Moterų Draugijos, kurioj yra suvirš penki šimtai narių, vos tik apie pusę šimto atsilankė. Gaila, nes visos nutarė rengt, o paskui neatjaučia savo pareigų. Yra patartina, kad jeigu kas nors yra rengiamas, pagal visų narių nutarimą, būtų labai gražus darbas, parodyt savo pareigų prijautimą ir nedaryt gėdos visai draugijai.

Teatras pasiekė kuo geriausia. Sekanti artistai emė dalyvumą teatre, po vardu "Avinėlis Nekaltasis": Juozas Bačys, Ona Bačienė, Jonas Bačinskas, Feliksas Puzaras, Vincas Kereišis, Viktorija Augustinavičiūtė, Domicelė Ragaliauskaitė, Elena Kisieliauskaitė ir Edvardas Levanavičius. Visi artistai padėjo geriausias savo pastangas ir atliko roles kuo geriausia. Sekančios ypatos padainavo po kelis lietuviškas dainelės: ponia Delionienė, panelė Giraičiūtė, Milienė, S. Bekšienė, Stalilionis, Kulikauskas ir Vincas ir Ona Lukosevičiai.

Sekantęji pasidarbavo teatro parengime ir užkandžių sutaisme del artistų: Stepcinskiene, Blaveckas ir Tamulevičius. Visas vakaras buvo vadovaujamas ponios Bačinskienės, draugijos vice-pirmininkės. Šv. Marijos Vardo draugija tarija širdingą padėką visiems už uolų pasidarbavimą kas prisidėjo prie to vakaro pasisekimo.

Dabar visos Šv. Marijos Vardo narės praneša visiems Worcesterio lietuviams, jog rengia milžiniškus šokių, šeštadienio vakare, sausio 21-ą, 1933, Lietuvių Ukėsų Klubo naujoje svetainėje. Viena iš puikiausių lietuviškų orkestrų grajus kuo smagiausia muziką, kad niekas negalės ne pasidėt. Šokių bilietų kainos vyrams 35c, gi moterims 25c. Meldžiame visų atsilankyt ir paremt moterų draugijos veikimą. Neužmirškite vietos šokių, Lietuvių Ukėsų Klubo salėje, bet atsilankykite visi kas tik gyvas. A. L.

Vakarinė Mokykla

Piliečių Klubas, prie Šv. Kazimiero parapijos yra įsteigęs vakarinę mokyklą iš dviejų skyrių. Tos mokyklos mokytojum yra gerbiamas Juozas Grigaitis, gerai žinomas jaunuolis, veikėjas tarp worcesteriečių. Jis baigė aukštus mokslus, Fitchburg (Normal) Mokytojų Kursus. Jis bus aukštų mokyklų mokytojas.

Worcesteriečiai atjaučianti tokią gerą jaunuolį, kurs veltai ateina į mokyklą mokytojaut, negauna užtai mokėt. Jisai duoda pamokas du kartų į savaitę. Į šias pamokas lankosi tiek mokiniai, kad vos sutelpa mokyklos kambary. Gerb. klebonas kun. A. Petraitis yra daug prisidėjęs prie šios mokyklos rėmimo. Ne tikta jis paaūkavo kambarį, šilumą ir šviesą, bet ir prisidėjo su auka, kaip Kaldėdų dovaną. Ta dovaną yra aukšinė. Kas nori tapt Sovietų Valtstijų piliečiu, gauna visus paaiškinimus anglų ir lietuvių kalbose. Nepraileiskite tokią brangią progą, bet sunaudokite laiką naudingai del savo gerovės ir atsilankykite kuo skaitlingiausiai. V. M. M.

Dalinasi Pelnu Su Pirkikais

"Empire Beef" korporacijos krautuvėje, yra išdėta brangių ir naudingų dovanų, kurias bile kas gali gaut už dyką, jei pirks valgomus daiktus iš šios krautuvės. Kurie žmonės dar nepradėjo taupyt speciales markutes dovanų gavimui, gali dabar pradėt. Nieko nelauk, atteikite į "Empire Beef" krautuvę, 97-103 Millbury gatvės, kur gausite markučių knygtę, premijų plaktą ir visas smulkmenas.

Šiąs dovanas įgyt yra labai lengva. Paprasė šią specialę knygtę dar gausite apie penkiolika markučių už dyką kaip pradžia. Paskui, kada perkate, už kiekvieną dešimtį centų gausite vieną markutę. Taigi, jei pirksite ką nors už 50 centų, gausite penkis markutes, o už

dolerį, gausite dešimtis markučių. Dažnai šeimynos praleidžia daug pinigų valgiui, tai šioje krautuvėje galėsit ką nors už tai gauti.

Kas savaitę yra duodamos progos išgyt didesni markučių skaičių. Penktadieniais ir šeštadieniais yra specialiai nupiginaomos k a i n o s, kada perkate įvairius valgomuosius daiktus su sekanciais parašais: "The Yellow Front Brand", "Jim Dandy" ir "Empire Brand Good Foods," nes duodamos dubeltavos markutės. Banke gaunat nuosimtį už įdėtus pinigus, o "Empire Beef" krautuvėje, gaunat nuosimtį už išleistus pinigus.

Kazyravimo Vakaras

L.R.K.S. Amerikoj 41 kuopa rengia kazyravimo vakarą, šeštadienio vakare, sausio 23-tą dieną, 7-tą valandą vakare, pas kuopos išdininką, Kazimierą Kirminą, nr. 27 Arlington gatvės, pirmas aukštas. Įžanga tikta dvidešimtis-penki centai suaugusiems ir vaikams. Šis baaliukas bus smagus. Kviečiam visus šio miesto lietuvius ir lietuvaite ateit, gi L.R.K.S. Amerikoj 41-mos kuopos narės ir nariai, visi imkite dalyvumą šiam šeimyniškame parengime. Viešai pasirodykite kaip mes mokam remt savus reikalus. Šmet rengiamės dar prie puiknesnio svečių priėmimo negu kad buvo pereitą žiemą, kada mūsų komisija rupestingai ruošėsi svečius priimt. Tikimės sulaukt daug svečių. Teipgi kviečiam L.R.K.S.A. 98-tos kuopos narius ir nares atsilankyt pas mus. Tuomi parodysim kaip mes tą meilės ir vienybės ratą sukame. Laukiame svečių. Rengimo Komisija

Worcester, Mass.

PASIKALBĖJIMAI TARP DVIEJŲ WORCESTERIEČIŲ

— Gerą Dieną, Vincai, ko čia stovi ir žiurai į tą langą? — žiurau į Aušrelės skelbimą apie "Minstrel" vakarą, kurs įvyks sausio 29-tą dieną, klubo svetainėje, 7:30 valandą vakare, 12 Vernon gatvės, vadovaujant J. Dirveliui.

— O, teip, girdėjau, kad bus gerų dainininkų ir juodukų, kurie gražiai padainuos. Bus ir vienas žydėlis, geras smuikininkas, kurs prieš karę grajino smuiką Rusijos carui. Aušrelės parengimas turi but geras, nes yra gabių artistų, kaip J. Dirvelis, J. Emkus, J. Stepšys. Kas juos visus suminėš yra dar daug, kurie gražiai dainuoja ir prikrečia visokių špou.

— Kasžin po kiek bus tikietai? — Čia skelbime rašo, kad 35 centai. Tai ne brangu. Aš kalbėjau su Stepu. Jisai sako, kad dabartiniams laikais neušimoka brangus tikietai. Aušrelėi, kaip dailės draugijai didelių turty nereikia. Jie tikta nori, kad daugiausia žmonių girdėtų jų dainas dainuojant.

— Aš atsimentu, jau bus koki penkiolika metų, kaip "Aušrelė" mums dainas dainuoja. Visada lankausi į jų parengimus ir vis ko toliau, vis geriau man patinka, nes kiekvieną kartą pamatai ir išgirsti ką tokio nepaprasto. Aš atmenu kaip mokino kompozitorius M. Petrauskas, o dabar J. Dirvelis, tai labai daug gražių dainelių "Aušrelė" per tą laiką sudainavo. "Aušrelė" teipgi pasidarbavo daug tautos reikalams. Kur tik buvo koks parengimas tautos labui ir Aušrelė buvo kviečiama dalyvaut, tai niekuomet dar neatsisakė.

— Girdėjau, kad jau apsiėmė dainout 16-tos vasario sukaktuvių paminėjime. Neuositabu, nes Aušrelė gražiai padainuoja. Aš visuomet ateinu į Aušrelės parengimus, nes jie man patinka ir neapleidžiu nė vieno. Ypač į dailės draugijos parengimus reikia eit, nes ten mūsų jaunimas, tai tautos ateitis. Per dainas lietuvių jaunimas laikosi ir gina save nuo ištautėjimo.

— Man ir malonu ateit į Klubo svetainę, į lietuvišką namą, kur jautiesi kaip name. Čia jaunimas, kad uždainuoja, tai užmiršti kasdieninius savo vargus.

— Tai tiesa. Reikės man suorganizuot visą apeliunkę, kad kuo daugiausia atsilankytų. Girdėjau, kad apart žydėlių ir juodukų, bus dar didelė orkestra. Viskas yra prirengto kuo geriausia. Daug tikietų išpar-

VIENINTELĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTŪRA

Parduodam Laivakortes keliaujančiams į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsim išgaut Pasus, Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Afideivitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigus Lietuven Doleriais arba Litais. Visus virminėtus reikalus atlik Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvalių, kuri pati nesena važinėjo Europoje ir žino visas kelionės smulkmenas. Gali užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspauda. Kam eit pas svetimtaučius, ar po stubas landyt pas bile kokį agentą, kuomet jus galit kreiptis į tikrą, autorizuotą agenturą—pas saviškius, kur gausit daug geresnį patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. Tel. 5-1094

Amerikos Lietuvis Knygynas

14 Vernon Street Worcester, Mass.

duota. Reikia nusipirkt iškalno tikietų, kad paskiaus nepritruktų.

— Girdėjau, kad Worcesterio neseniai suorganizuota Vilniaus Vadavimo Sąjunga rengia Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimą, vasario 16-tą dieną. Aušrelė irgi prižadėjo pagražint parengimą su muzika. Reikėtų visiems priklausyt pre šios sąjungos.

— Na, tai gerai, pasimatysim, sausio 29-tą dieną, klubo svetainėje. Viso Labo. Iki pasimatymo.

Birutės Dr-jos Mėnesinis Susirinkimas

Birutės pašalpinės draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks šeštadienį, sausio 21-ą dieną, 7-tą valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje. Visi nariai ir visos narės kviečiami kuo skaitlingiausiai atsilankyt. Visų yra privalumas atsivest naujų narių nuo 18-kos iki 21 metų, kaip vaikinų teip ir merginų, nes jiems įstojimas dovanai. Dar bus proga šį mėnesį nariams užsiražyt "Amerikos Lietuvių" nupiginta kaina. A. D.

Kazyravimo Vakaras Gerai Pavyko

Birutės pašalpinės draugijos kazyravimo vakaras, kurs įvyks sausio 14-tą dieną, 1933 m. Lietuvių Klubo svetainėje, turėjo puikų pasisekimą. Publiks atsilankė gana skaitlingas būrelis. Buvo suteiktos dovanoms šešioms ypatoms, trims merginoms ir trimis vyrams. Muzikaliską programos dalį išpildė sesutė ir brolis Kamanduliukai. Jų graži muzika patiko visiems. Paskui Juozas Šimakauskutis ir Vincas Dailidukas išpildė antrą programos dalį su jaukingomis dainomis. Atsilankusiems buvo labai malonu klausytis ir kaip užbaigė, suteikė jiems gausių delnų plojimų. Po tam, svečiams buvo išdalyta skanių valgių ir gėrymų. Pabaigoje, įvyko šokiai grajinant brolių Kamandulių orkestrai. Svečiai linksminosi iki nakties vėlumos ir visi pilnai patenkinti išskirstė namon. Komisijos Narys

Mirtis Pašaukė Marytę Jetkevičiūtę

Marė Jetkevičiūtė, šešiolikos metų lietuvaite, mirė šeštadienį, sausio 14-tą, tuojaus po operacijos. Ji sirgo apendicitis, tai operacija buvo padaryta 8-tą valandą, šeštadienio vakare. Dideliam nuliudime ji paliko savo tėvus Valentą ir Jonę Jetkevičius ir vieną broli Valentą, 19 metų. Laidotuvės buvo iš tėvų namų, 11 Park gatvės, Maynard, Mass., antradienį, sausio 17-tą dieną. Velionė buvo atvežta į Maynardo airių katalikų bažnyčią, kur įvyko pamaldos, o paskui buvo palaidota kapinėse Maynarde. A. G.

L. P. Klubo Komisijos Susirinkimas

Ketvirtadienio vakare, sausio 2-tą dieną, 8-tą valandą vakare, Piliečių Klubo Komisija laikys susirinkimą, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Komitetas ir visi draugij atstovai malonėkite butinai dalyvaut, nes yra gan svarbių dalykų aptart ir reik išrinkt valdybą šiemet metams. Visų yra privalumas imt dalyvumą. F. Skliutas, pirm.

Ben. Mendelsohn ADVOKATAS

390 Main St. Room 931-932 Worcester, Mass. Tel. 5-3865 Res. 2-4233

Vielvedžiai Patarnautojai ELEKTRIKIERIAI EKSPERTAI RADIO TAI SYME Moderninė Elektrikos Ko. E. J. Šimkonis, vedėjas KONTRAKTORIAI-INŽINIERIAI 172 Union St. Dial 2-0339 Res. 6-2814 ZEMOS KAINOS

Galandam Pliautuvus, Peilius ir Žirkles ECONOMY REPAIR SHOP KALVIAI Musų Speciališkumas Tai Raktai, Įvairiom Spynom ir Automobiliam SULEIDŽIAM GELEŽIS Kam. Lamartine ir Harding g-vių Tel. 8-9294, Worcester

MESSIER'S DINER Pabandykit Pas Mus Sykj Pavalgyt 49 Millbury Gatvės

Tel. 4-1392 Kraustytojai Broliai Baravykai PRISTATO ANGLIS ir MALKAS Perkrausto Baldus ir Pijanus Adresas: 254 Millbury St. Worcester, Mass.

Graham Funeral Service Per WORC Radio Stotį Girdėsit Kvartetą Dainuojant Senus ir Žinomus Hymnus ir Dainas. Kas Sekmadienis, 9-tą val. ryte 838 Main gatvės

Perkalbėtoja Kam reikalinga perkalbėtoja teisme ar bile kuriuose reikaluose tesikreipia pas čia gimusią lietuvaite Marcelę Degesiuonę, 25 Barclay g-vės, pirmas gyv., Worcester, Mass.

PARSIDUODA Šešių kambarių naujas namas vienai šeimynai su aliejaus centraliniu šildymu ir visai moderniškais įtaisymais, iš Greenwood gatvės. Pašaukit telefonu 5-1094 arba 5-9694. (2-4)

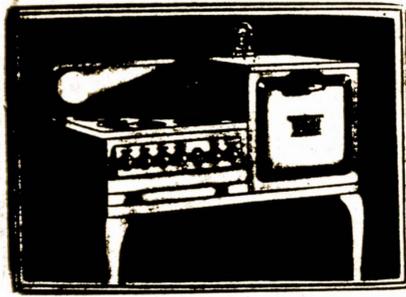
Parsiduoda ANGLYS — ALIEJUS — MALKOS Priimam užsakymus ir Pristatom i Namus JONAS ČIRVINSKAS 340 Harding St., Worcester, Mass.

Motiejus A. Čivinskas GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už priimančiausią kainą. Tel. 5-5898

Išmokite Juoktis 40 mašinėle rašytų puslankčių juokų iš viso pasaulio už vieną dolerį išsiųs Rašytojas Arėjas Vitkauskas, Kaunas, Lithuania.

Jei nori savo biznj pakelt, garsinkis Amerikos Lietuvis, 14 Vernon gatvės

"TAI SKIRTINGA"

Žinoma, jog skirtinga — yra kas naujo ir nepaprasta kepti šiuoju nauju "elektrišku" budu — tikrumas kepime kas buvo negalima senais budais. Ir "pasiliuosavimas" nuo ilgų valandų prie pečiaus dažnai svajota, bet niekadės pirmiau nerealizuota—Elektrinis pečius yra išbandytas ir pripažintas tikras palengvinimas ir brangiausia dovana moderniškai šeiminingkei.

ELEKTRA KEPIMAS

Yra Davadingas ir Ekonomiškas

THE WORCESTER ELECTRIC LIGHT COMPANY

11-15 Foster St.

Tel. Dial 2-6771